

Kahan

PŘÍBRAM

- 9

**NEUKAZUJEME JEN
JORDÁN A PADRTĚ**
Luboš Kožíšek, Turistická
oblast Brdy a Podbrdsko
- 16

**KŘÍŽOVÁ CESTA
FRANTIŠKA ZAHŘÁDKY**
Vzpomínka na významnou
osobnost

- 20

**KOMISE MĚSTA -
SMART CITY**
Lavička s wifi a nabíječkou už
dnes není smart

Jak Příbram podporuje cestovní ruch

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
 Heydukova 1644
 Rozloučení i kremace v jednom místě
 v nově vybudovaném objektu

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555
 Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

FOROS
ANDROS **VNITŘNÍ** **DÍTĚ**

Otevřeno denně středa – neděle 12:00 – 18:00
 Rezervace návštěvy mimo otevírací dobu možná
 po dohodě na info@gfdp.cz nebo 739 983 876

Termín 22. 5. – 18. 8. 2024
 Vernisáž 22. 5. 2024 od 18:00
 Kurátorka Magda Daniel

GFD P Galerie Františka Drtikola Příbram
 Galerie současného umění
 Tyršova 106, Příbram
 www.gfdp.cz

MĚSTO PŘÍBRAM

PROGRAM JUNIOR KLUB

KVĚTEN 2024

5. MINIDISCO + DISKOTÉKA PRO DĚTI
 neděle 5. května 17:00 vstup na místě 50 Kč

15. DO DIVOČINY S L. LANGMAJEREM
 + PŘEDNÁŠKA O TURISTICE PO BRDECH,
 ŠUMAVĚ, DIVADLE A DĚTECH
 středa 15. května 17:00 vstup na místě 80 Kč

17. SENIOŘI V JUNIORU
 + HUDEBNÍ PROGRAM
 pátek 17. května 13:30 vstupné 100 Kč (nutná rezervace)

25. JUNIOR OPEN AIR
 + ŠPEJBL'S HELPERS + LORD BISHOP ROCKS
 sobota 25. května 19:30 předprodej 250 Kč | na místě 300 Kč

www.JUNIORKLUBPŘIBRAM.cz

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM | SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM

S.R.O.
KALNEX CZ
výroba - kompletace - balení

Nabízíme Vám bezpečnou skartaci Vašich dokumentů, ať jste fyzická osoba, živnostník, malá firma nebo velká společnost.

ZAŘÍDÍME
SKARTUJEME
ODVEZEME
ZLIKVIDUJEME

od 3,50 Kč / kg skartovaného materiálu

www.skartace-pribram.cz

OBSAH ČÍSLA

- 4

PŘÍBRAMSKÉ HOKEJISTKY SE STALY OPĚT MISTRYNĚMI ČR
- 9

V KAMPAŇÍCH NEUKAZUJEME JEN JORDÁN A PADRTĚ, TURISMUS JE TŘEBA ŘÍDIT
- 15

NEJLEPŠÍM SPORTOVCEM NA PŘÍBRAMSKU JE MARTIN MACÍK
- 16

KŘÍŽOVÁ CESTA FRANTIŠKA ZAHRÁDKY. VZPOMÍNKA NA VÝZNAMNOU OSOBNOST
- 18

FESTIVAL ODRAZ SE STĚHUJE NA RTIŠOVICKÝ ZÁMEK
- 20

LAVIČKA S WIFI UŽ DNES NENÍ SMART

Mladí fotbalisté na tréninkové stáži v Juventus Turín	4
Jak Příbram podporuje cestovní ruch	8
Příležitosti a hrozby rozvoje turismu	12
Studenti obchodní akademie zazářili na mezinárodním veletrhu fiktivních firem	14
Na Schoolstocku vystoupí soubory „zušek“	18
Pozvánka na Vítání letního slunovratu a Novák Fest	19
Květen v HMP: zkáza domu Jechů, dětská výstava a symbolické vstupné	22
MS v hokeji a Euro 24 na velkoplošné obrazovce na Novém rybníku	23
Příběhy z Březového vrchu IV.: hormistr Hans Möckel	24
Z dětí, které čtou, vyrostou moudří dospělí	27
Cestou do staré trampské osady Ztracenka	28
Informujte o sršni asijské	30
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 30. dubna do 6. května 2024. Foto na titulní straně: Vladimír Holan.

POHLED ODJINUD

Čas od času se mi poštěstí prohodit pár slov s přespolními návštěvníky našeho města a vyptat se jich na to, jak na ně Příbram působí. Bývám překvapen tím, že vidí zpravidla ty pěknější věci, než které jsme zvyklí vidat a hodnotit my - zdejší. A ti, kteří zde třeba pár let nebyli, bývají mile překvapeni, jak město prokouklo. Viděno reálně - k dokonalosti to tu má opravdu ještě daleko, nicméně pozitivní zpětné vazby dávají tušit, že vývoj jde správným směrem.

Je před námi hlavní část naší příbramské turistické sezony. Rok od roku si k nám najde cestu větší počet návštěvníků. Mezi duo hlavních turistických magnetů, které tvoří poutní areál Svatá Hora a Hornické muzeum Příbram, se stále více dere sportovně relaxační areál na Novém rybníku. Ten doznal po covidových letech lehkou změnu v podobě svého zaměření. Dříve se jednalo o místo, které primárně přinášelo radost a odpočinek obyvatelům města. Vybudováním nových ubytovacích kapacit se však do spektra návštěvníků přimíchali i lidé ze všech koutů republiky. Pro letošek se Příbramští i ti přespolní můžou těšit na další atrakci, která není v našich zeměpisných končinách zcela obvyklá - na wake park neboli na jízdu na prkně po vodní hladině.

Mezi důvody, proč se zajet do Příbrami podívat, patří i rozličné akce, kterých směrem k létu přibývá. Ať už jsou to hudební skvosty v rámci Hudebního festivalu Antonína Dvořáka nebo rodinné akce na Nováku či v divadle, případně cokoliv jiného, co je v režii místních spolků, pokaždé je důvod zajet do Příbrami a strávit tu nějaký čas.

O tom, co a jak Příbram dělá pro rozvoj turismu, se dočtete na stránkách tohoto čísla Kahanu. Osobně doporučuji mrknout na tabulku s mobilními daty na straně 9, ze které jde krásně vidět, jak se návštěvnost města - i když rok 2022 byl ještě poznamenán částečně covidem - meziročně zvedla. To je jednoznačně dobrá zpráva.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Dobrovolníci pečovali o alej

V pátek 12. dubna realizovali zaměstnanci společnosti 1. SČV údržbu lipové aleje, která lemují stezku spojující Zdaboř a Vysokou Pec. Šlo o dobrovolnickou aktivitu na podporu místní komunity. V rámci opravy došlo k výměně dosluhujících opěrných dřevěných kůlů, aby byla zajištěna stabilita a dlouhodobá trvanlivost vysazených lip, zároveň dobrovolníci doplnili mulčovací zeminu a provedli jarní řez všech stromů. Lipová alej vznikla díky získanému opakovanému tzv. Minigrantu z Nadačního fondu Veolia.

Zápisy do All Stars School

Soukromá škola All Stars School, která se nachází v Březnické ulici, umožňuje každou středu mezi 10.00 a 12.00 náhled do tříd a každý čtvrtek po 13.00 se konají zápisy pro prvňáčky a přestupy pro starší děti až do 7. třídy. V rámci organizace působí mateřská škola i oba stupně základní školy, důraz je kladen na výuku v anglickém jazyce. „Naše soukromá škola All Stars School splňuje všechny standardy, které klade na školy ministerstvo školství. Tradiční výukový program školy obohacuje o mezinárodní standardy pro školky i základní školy,“ říká zakladatelka a ředitelka Vladislava Godfroy. A pokračuje: „Kromě mezinárodního programu, který je paralelní s českým, nabízíme dětem naší školy výuku ve francouzštině, hrajeme šachy, máme široký hudební rozvoj od pianu, houslí, flétny a dětského sboru All Stars School. Populární je vaření v angličtině a badatelský kroužek. Učíme i etiku, protože považujeme za důležité, aby se každé dítě cítilo ve škole dobře a mělo své místo.“

Charitativní běh s Adrou

V Příbrami se potřetí uskuteční charitativní běh pořádaný místní pobočkou humanitární organizace ADRA. Po minulých ročnících, v nichž se vybíraly prostředky na programy pro seniory a děti, lze letos podpořit dobrovolnictví samotné. Až do 21. května se závodníci a závodnice mohou přihlašovat na webové stránce adrahob.cz. Na ní mimo registračního formuláře naleznete i další potřebné a doplňující informace. Po zapsání a uhrazení poplatku se pak vlastními tempem – co se čtenosti i rychlosti týče – mohou

vydat sbírat kilometry na podporu těch, kteří pomáhají. Příbramští závodníci mohou navíc absolvovat společný výběh, jenž odstartuje v pátek 10. května v 16.00 v areálu Nový rybník. Na místě bude možnost výběru z tras různých náročností, výběh je tedy vhodný pro všechny věkové kategorie i osoby se znevýhodněním. Po finiši pak všechny čeká posezení s občerstvením.

O vlivu technologií na lidský mozek

Ve středu 29. května od 17.00 se v sále Waldorfské školy Příbram uskuteční přednáška neurologa Martina Jana Stránského s názvem *Vliv digitálních technologií na lidský mozek*. Po přednášce v délce přibližně 50 minut následují diskuse s účastníky a představení autorovy knihy *Deník doktora z Mrnic a možná autogramiáda*. „Technologicko-vědecké pokroky nám sice zlepšují život, jenže proměna do umělé formy komunikace doslova ničí a odbourává klíčové schopnosti mozku učit se a zvládat i základní sociální dovednosti. Stav je takový, že se mozek, převážně u dětí, mění před našimi očima,“ stojí v abstraktu přednášky. Vstupenky je možné zakoupit v předprodeji.

Dětské dílny

V rámci farmářských trhů, které se budou konat 18. května, se uskuteční také dětské dílny zaměřené na setí semínek. „Děti si zasejí semínka různých plodin, jako například hrášek, dýně či slunečnice. Odnесou si je domů, kde budou moct pozorovat, jak se plodina daří, a sledovat ji až do plodu,“ informovala Romana Kadeřábková, referentka Obecního živnostenského úřadu.

Příbramské hokejistky se staly opět mistryněmi ČR

Hokejistky HC Baník Příbram se staly poosmé mistryněmi Extraligy ledního hokeje. Hráčky ovládly už základní část soutěže, kdy zvítězily v 16 utkáních (pouze v jenom případě to bylo v prodloužení). V semifinále narazila Příbram na čtvrté Kladno, které nejprve na domácí půdě porazila 6:0, na ledě soupeřek vyhrála 9:1. Ve finále se příbramské hokejistky střetly s Karvinou. V prvním zápase zvítězily 4:0, ve druhém pak 5:1.

Mladí fotbalisté na tréninkové stáži v Juventusu Turín

Fotbalisté z ročníků 2011 a 2012 vycestovali na pětidenní tréninkovou stáž v Juventusu Turín. „Chtěli jsme dopřát hráčům tento nezapomenutelný zážitek, vůbec toto v elitní akademii Juventusu absolvovat. Kluci viděli úžasně prostředí, kterého mohli být několik dní součástí. Vše bylo tak blízko a někteří měli pocit, že není úplně nereálné se i do takového týmu v budoucnu dostat. Dalším důvodem byla i možnost nás trenérů porovnat tréninkové metody,“ uvedl trenér Valéry Koffi. V Juventusu byly pro žákovské týmy připraveny čtyři tréninky pro každou kategorii a přátelské utkání s jednou z jejich spolupracujících akademií. Hosté z FK stihli také mistrovské utkání proti AC Fiorentina, za kterou v současnosti hraje příbramský odchovanec Antonín Barák. Celkem se akce zúčastnilo 24 dětí.

Úspěšné zakončení bruslařské sezony

Bruslařský klub Příbram se na konci března rozloučil se sezonou posledními dvěma soutěžemi. V Ústí nad Labem se v kategorii mladších nováčků představila Andrea Kubíková a obsadila 5. místo. Velká výprava se vydala na mezinárodní soutěž do Drážďan, kde se uskutečnil tradiční Freizeitpokal. V sobotu ráno startovala jako první Adéla Nosková v kategorii mladších nováčků a výbornou volnou jízdou zvítězila. Julie Pilátová obsadila ve své kategorii 12. místo. Lucie Krákorová se v kategorii nejmladších žaček umístila na třetí příčce a Beáta Suchopárová získala zlatou medaili. V kategorii advanced novice soutěžila tři děvčata. Johana Harantová obsadila 5. místo, Klára Štefány 3. místo a Viktorie Křivová (na snímku uprostřed) zopakovala po sobotním výborném krátkém programu také skvělou volnou jízdou se třemi trojitými skoky, a učinila tak 1. místem krásnou závěrečnou tečku za celou soutěží. Podporou děvčatům byl početný klub fanoušků. Sportovcům, trenérům i rodičům patří veliký dík.

■ Jitka Charyparová
BK Příbram

Po zapomenuté železnici k Orlické přehradě

V sobotu 4. května se uskuteční další ročník pěšího putování po trase někdejší železniční vlečky, vedoucí z Tochovic ke hrázi vodního díla Orlick. Sraz účastníků je v 8.15 na vlakovém nádraží v Tochovicích (po příjezdu vlaků od Březnice a Příbrami). Součástí putování bude opět prohlídka obnovovaného zámku Zbenice, spojená s možností občerstvení a pečením buřtů na zámeckém nádvoří. Délka pochodu je do 20 km, organizátoři ze Spolku Rakovnicko - Protivínská dráha doporučují pevnou a nepromokavou obuv. Volné zakončení proběhne v Solenicích, odkud bude pro předem objednané účastníky zajištěna v 16.45 autobusová doprava zpět do Příbrami (opět k vlakům směr Březnice, Beroun). Pro zájemce budou k dispozici pamětní diplomy, razítko, brožura o historii bývalé železnice nebo pohlednice. Startovné je dobrovolné, doprava historickým autobusem 80 korun. Rezervace míst v autobuse a informace na tel. 774 818 458 nebo na webu rpdraha.cz.

Světový rekord ve šplhu

Jubilejní 30. ročník Memoriálu Bedřicha Šupčíka se v sobotu 16. března 2024 zapsal do historie sportovní disciplíny šplh na laně bez přírazu. Matěj Cigl, reprezentant Sokola Brno I, stanovil nový světový rekord, když osmimetrové lano zdolal v čase 4,65 sekund. Světový rekord ve šplhu na osmimetrovém laně byl překonán po 15 letech právě

Matějem Ciglem již na Mistrovství České republiky v listopadu 2023 časem 4,83 sekund. Na závodě v Příbrami potvrdil závodník svou sportovní formu, když svůj listopadový výkon překonal o jednu setinu ve druhém ze tří startovních kol. Příbramský memoriál je odkazem na výkon sportovního gymnasty Bedřicha Šupčíka, který roku 1924 na letních olympijských hrách v Paříži získal historicky první zlatou olympijskou medaili pro Československo v tehdy samostatné sportovní disciplíně šplh na osmimetrovém laně bez přírazu. Jeho vítězný olympijský čas činil 7,2 sekund.

Uklizená Příbram

V sobotu 6. dubna byl hlavní úklidový den v rámci celorepublikové akce Uklidme Česko. K dispozici nejsou přesné údaje, ale je zřejmé, že v Příbrami se připojily nižší stovky lidí. „Co jen já vím a komu jsem dával rukavice a pytle, tak šlo o 72 lidí včetně dětí účastníků,“ řekl referent Odboru životního prostředí Marcel Strnad. Uklízelo se např. kolem Nováku, na Sázkách, v Mlynářské ulici, ve vnitrobloku Gen. Kholla, na haldě Prokop, v ul. Nádražní, pod teplovodem na Lilce, za Domem mládeže, v ul. Mariánská, podél silnice na Lhotu nebo v lokalitách Zdaboř, Drkolnov, Brod či Nová Hospoda. „Sám jsem dosběrného dvora svezl 160 pytlů směsného komunálního odpadu, 20 pneumatik, dva pytle kovového šrotu a několik desek a prken z nábytku,“ uvedl Marcel Strnad. Někteří dobrovolníci si přitom svoz domlouvali přímo s TS Příbram – např. Zdaboř či Brod. Část odpadu skončila také vytríděna v kontejnerech.

inzerce

Pivní chlazení

PRODEJ • PŮJČOVNA

prodejna otevřena
U Lilky 367, 261 01 Příbram IV

www.pivnichlazení.cz

Svatohorský Downtown poosmé

V sobotu 18. května se v Příbrami koná 8. ročník akce Svatohorský Downtown, na kterém se představí česká špička v disciplíně urban downhill (městské sjezdy) v čele s Tomášem Slavíkem. Připraveno bude přibližně 20 překážek, kterým vévodí tramvaj nebo překážka, kterou tvoří lodní dvacetistopý kontejner. Návštěvníci budou mít k dispozici stánky s merchandisingem, občerstvením, gaming zónu, tombolu a také vystoupení diskžokejů. Akci završí party, která se koná v hudebním klubu Šachta, kde zahraje kapela Malibu, návštěvníci zhlédnou dokument o Michalu Marošim a budou předána ocenění Síň slávy. Podrobnosti jsou na webu svdtpribram.cz.

Spor o nájemní dům Špalíček

Příbramské zastupitelstvo na svém zasedání 22. dubna vzalo na vědomí informace, které se vztahují k nájemnímu domu „Špalíček“ ve Špitálské ulici. K řešení byly dvě záležitosti. Jedna souvisí s rekonstrukcí domu ve vlastnictví města, která probíhala před dvěma lety. Nájemníci upozornili na dílčí technické problémy po rekonstrukci včetně odvětrávání. Některé aspekty renovace prošetřuje Policie ČR, vedení města deklarovalo, že v případě, že Příbrami vznikne škoda, bude ji uplatňovat po původci. Druhá linie se dotýká nájemného. Město dlouhodobě usiluje o jeho zvýšení, které v současnosti ve „Špalíčku“ činí 26 korun/m²/měsíc, přičemž nájemné ve standardních městských bytech se dnes „soutěží“ v částkách od 150 korun/m²/měsíc. Nájemníci nesouhlasí s navyšováním nájmu a poukazují mj. na neuspokojivě provedenou rekonstrukci. Detailní podklady jsou na webu pribram.eu nebo pod zkratkou 1url.cz/juyWy.

Základní sazba v parkovacím domě činí 20 korun za hodinu

Město stanovilo ceník parkovného v novém parkovacím domě v ulici Čs. armády. Od pondělí (6.00) do soboty (5.59) je stanovena hodinová sazba na 20 korun (všechny ceny jsou včetně DPH), a 24hodinová činí 80 korun. Od soboty (6.00) do pondělí (5.59) se za hodinu platí 10 korun, za 24 hodin pak 40 korun. Za parkování do 30 minut se v průběhu celého týdne neplatí. V parkovacím domě si lze sjednat vyhrazené stání za 1 200 korun (měsíc) nebo 10 000 korun (rok). Bylo stanoveno také parkovné na ploše vedle parkovacího domu. Od pondělí (6.00) do soboty (5.59) se platí 30 korun za hodinu, max. pak 300 korun za 24 hodin. Od soboty (6.00) do pondělí (5.59) se platí 10 korun za hodinu, resp. 100 korun za 24 hodin.

inzerce

Reality Pintner
 Založeno 20.2.1999

Ryze česká rodinná realitní kancelář
 34 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Prodej knížecí historické hájovny s pozemkem 5 804 m² u Kosoví Hory.
 ENB: G. Cena: 10,8 mil. Kč

Prodej podsklepeného RD s bytem 5+1 s příslušenstvím, dvougaráží v Příbrami II na pozemku 1 423 m². PENB ve zpracování zatím ENB: G.
 Cena: 10,9 mil. Kč

Prodej chalupy v Hrachově u Slapské přehrady s pozemkem 1 185 m².
 ENB: G Cena: 5,75 mil. Kč.

Pronájem garáže v Příbrami IV, ul. Anenská.
 Cena: 1.300 Kč/měsíc

Svěřte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
 Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982
 Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
 www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Výlet na hájenku

Senioři sdružení v rámci Senior Pointu Příbram se v dubnu vydali na jarní vycházku na hájenku Skorotín. Součástí výletu bylo také opékání špekáčků.

Žákovské autoportréty v HMP

ZŠ 28. října a Hornické muzeum Příbram pořádají výstavu absolventských prací žáků 9. tříd s rozšířenou výukou výtvarné výchovy. Výstava s názvem Autoportrét představí tvůrčí a osobité výtvarné práce jednotlivých žáků v technikách malby i kresby. Žáci při práci vycházeli ze svého fotoportrétu. Cílem práce však nebylo zcela věrné zachycení vnější podoby, ale spíše ztvárnění svého vnitřního „já“, neboli svého vnitřního světa. K tomu využívali jak škálu oblíbených barev, linií a tvarů, tak i symboly a konkrétní zobrazení čerpající z jejich osobních vjemů a představ. Žáci představí své výtvarné práce ve výstavní síni dolu Vojtěch na Březových Horách. Výstava potrvá od 23. dubna do 19. května 2024.

■ **Markéta Špaková**
 ZŠ 28. října

■ **Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň**

UDRŽITELNÉ PRODUKTY

V našem sortimentu naleznete širokou nabídku udržitelných produktů. Na své si u nás přijdou i osoby s potravinovou intolerancí. U produktů našich privátních značek navíc snižujeme množství tuků, cukrů a soli. V nabídce máme také přes 700 výrobků s certifikací BIO za skvělou cenu.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

POUŽÍVÁME
BIOBAVLNU
S CERTIFIKACÍ GOTS

inzerce

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

VEGGIE JE LÁSKA

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

MÉNĚ SOLI V NAŠICH
PRODUKTECH

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

CHUTNÉ
I BEZ LEPKU

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

SNIŽUJEME
OBSAH CUKRU
V PRODUKTECH

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

Jak Příbram podporuje cestovní ruch

Příbram vstupuje do nové turistické sezony. Na co se mohou těšit místní i návštěvníci města? Jak se město snaží podporovat cestovní ruch? A jak se vlastně měří, kolik turistů do Příbrami přijede?

Z nově otevřené a turisticky lákové expozice na dole Bytíz.

Foto: Vladimír Holan

Příbram si klade za cíl být atraktivní destinací pro široké spektrum návštěvníků, a proto věnuje pozornost celé řadě témat, která společně tvoří základ pro rozvoj místního cestovního ruchu. Od rozšiřování turistické infrastruktury, přes propojení s místními podnikateli až po marketingovou strategii.

ROZŠÍŘOVÁNÍ TURISTICKÉ INFRASTRUKTURY

V posledních letech Příbram pracuje na rozvoji a rozšiřování infrastruktury, která je atraktivní i pro návštěvníky města. Jeden z nejnovějších „přírůstků“, park Valle di Ledro u Čekalíkovského rybníka, je výsledkem inspirace společnou historií Příbrami a italské oblasti Valle di Ledro. Vloni otevřený park nabízí přírodní prostor pro odpočinek a také připomíná více než stoleté vazby mezi těmito dvěma místy.

Dalším příkladem rozvoje je otevření wake parku v areálu Nový rybník, plánované na letošní květen. Wake park přinese do Příbrami nový vodní sport umožňující jak začátečníkům, tak pokročilým nadšencům vyzkoušet wakeboarding – dynamický sport, při kterém je sportovec na prkně tažen na laně po vodní hladině mezi dvěma věžemi. Rozšiřuje se také nabídka pro milovníky technických památek. Hornické muzeum Příbram

nedávno pro veřejnost otevřelo novou pobočku – uranový důl Bytíz. Tato expozice ve stylu „posledního pracovního dne“ umožňuje návštěvníkům nahlédnout do nedávné minulosti a poznat život a práci horníků v třetím nejhlubším dole v ČR. Letos muzeum otevře nově vybudovaný geopark na dole Vojtěch.

Odbor silničního hospodářství připravuje „rozpohybování“ infrastruktury pro cyklisty v Příbrami a okolí, což zahrnuje plány na propojení sever-jih a východ-západ přes město a vytvoření hornického cyklookruhu, který provede cyklisty přes zajímavá místa v okolí spojená s hornictvím.

Čerstvou novinkou je, že Svatá Hora získala dotaci na obnovu Mariánské studánky a obnovu soch na balustrádě.

AKCE MOTOREM CESTOVNÍHO RUCHU

Město klade důraz na organizaci a podporu kulturních a sportovních akcí, protože tyto mohou hrát zásadní roli také v rozvoji cestovního ruchu města. Nejenže přispívají k oživení místní ekonomiky, ale také dokážou přilákat turisty z různých koutů země, nebo dokonce ze zahraničí.

Pro všechny, kdo chtějí mít přehled o kulturních a sportovních akcích v Příbrami, je k dispozici web kalender.pribram.eu. Letos bude portál propojen

s kalendáři akcí na brdyapodbrdsko.cz a strednicechy.cz, díky tomu se akce pořádané v Příbrami automaticky dostanou do povědomí širšího publika, což zvýší jejich dosah. Navíc, pro ty, kteří si chtějí být jisti, že jim neunikne žádná významná událost, byl Městským kulturním centrem spuštěn nový newsletter *Zažij Příbram*. Přináší informace o nadcházejících kulturních a sportovních akcích přímo do e-mailové schránky.

SPOLUPRÁCE S MÍSTNÍMI PODNIKATELI

Jedním z pilířů rozvoje cestovního ruchu v Příbrami je spolupráce s místními podnikateli. Město se snaží nejen podporovat místní ekonomiku, ale také zvyšovat kvalitu služeb nabízených turistům. V této souvislosti se Příbram zaměřuje na poskytování propagačních materiálů o městě a okolí místním ubytovacím zařízením. Vydaná brožura *Stravování a ubytování v Příbrami* je příkladem, jak město turistům usnadňuje orientaci v místní gastronomické i ubytovací nabídce a inspiruje je k jejich návštěvě. Dalším krokem k propojení turismu a podnikatelské sféry je prodej lokálních produktů v infocentru města v Pražské ulici. Pivo z Pivovaru Podlesí a nově také Brdská káva z Věšina jsou příklady toho, jak mohou místní speciality přilákat pozornost návštěvníků a stát se nejen součástí jejich zážitku, ale i vzpomínkou na návštěvu Příbrami.

Město pravidelně organizuje školení pro zástupce soukromého sektoru, aby podpořilo jejich adaptaci na nové trendy a konkurenceschopnost. Letos bude workshop zaměřen na využití umělé inteligence. Vzdělávací akce poskytují podnikatelům nové nápady a dovednosti a také podporují vzájemnou spolupráci.

INOVACE V PROPAGACI PŘÍBRAMI

Příbram se v letošním roce zaměřuje na posílení své propagace s cílem poskytnout návštěvníkům lepší informace o tom, co nabízí. Klíčovým projektem je rozsáhlá aktualizace webové stránky poznepribram.cz, která se stane uživatelsky přívětivější. Nově přidaný plánovač výletů, propojení míst s kalendářem akcí a modul pro interaktivní výběr zajímavostí, restaurací a ubytování v okolí umožní uživatelům snadněji plánovat svou návštěvu a objevovat spojitosti mezi jednotlivými aktivitami. Rozšíření webu do cizích jazyků prostřednictvím strojového překladu DeepL zase otevře dveře zahraničním turistům.

Využití sociálních sítí pod značkou *Poznej Příbram*, zejména na Facebooku a Instagramu, zůstává klíčovou součástí komunikační strategie města. Tyto platformy slouží ke sdílení aktuálních informací, fotografií a příběhů, které představují Příbram a inspirují potenciální návštěvníky k výletu. V propagaci města hraje významnou roli spolupráce se zapsaným spolkem Turistická oblast Brdy a Podbrdsko a Středočeskou centrálou cestovního ruchu. Díky tomuto spojení se Příbram mohla prezentovat široké veřejnosti např. loni v červnu ve vysílání pořadu *TV Nova Víkendová Snídaně*, který se živě přenášel z areálu Nový rybník. Používaným

Cestovní ruch v Příbrami			
	2021	2022	2023
Návštěvnost informačního centra (počet osob)	6 717	12 788	14 047
Tržby informačního centra (v korunách)	124 064	221 762	174 419
Výběr místního poplatku z pobytu (v korunách)	298 640	408 370	388 840
Počet přenocování (počet osobonocí)	16 142	28 666	zatím nezveřejněno
Návštěvnost webové stránky poznepribram.cz	41 000	32 000	39 000*
Hornické muzeum Příbram	80 051**	112 998**	117 517**
Poutní areál Svatá Hora	96 900**	290 000**	293 000**

* V průběhu roku 2023 došlo k přechodu ze systému měření provozu na webu Universal Analytics na Google Analytics 4. Změny v metodologii sledování a reportování ovlivnily meziroční srovnání návštěvnosti webu.

** Platících i neplatících návštěvníků

Zajímavosti z infocentra

- Asociace turistických informačních center ČR letos slaví 30 let (Příbram je členem od roku 2013). Při této příležitosti bude vydána speciální edice sběratelských turistických známek.
- Ve spolupráci s asociací se Příbram zapojila do projektu Péče o kvalitu a získala tuto značku.

PR nástrojem jsou fam tripy - organizované návštěvy pro novináře a influencery. Novinářům a tvůrcům obsahu umožňují prožít několik hodin či dní v Příbrami a následně sdílet své zážitky se svými čtenáři a sledujícími. Po loňské návštěvě slovenského novináře se připravuje program pro influencera z Německa, čímž se dále rozšiřuje mezinárodní viditelnost.

TECHNOLOGIE K OBJEVOVÁNÍ MĚSTA

V rámci své vize rozvoje cestovního ruchu investuje Příbram do nových technologií, aby zvýšila atraktivitu města pro tuzemské i zahraniční návštěvníky. Důkazem této snahy je zavedení audioprůvodce Smart Guide, který nabízí způsob, jak prozkoumat město a jeho hlavní poklady. Turista si může vybrat z devíti předplánovaných tras nebo chodí volně po městě a pomocí polohy se mu automaticky spouští příběhy o zajímavých místech, ke kterým se blíží.

Kromě audio průvodce má město v nabídce geolokační hry. Marie v plamenech a Vyšší princip jsou hry, které turisty provedou městem a také je seznámí s minulostí Příbrami. Kombinují zábavu a vzdělávání umožňující hráčům prožít historii města téměř na vlastní kůži.

ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI PODLE MOBILU

Společnost T-Mobile zpracovala pro Středo-

čskou centrálu cestovního ruchu druhou analýzu návštěvnosti založenou na geolokačních signalizačních datech o množství a dynamice návštěvníků na území města Příbram jako regionálního centra turistické oblasti Brdy a Podbrdsko. Výstupy (více v tabulce) jsou primárně zaměřeny na metriky důležité z pohledu cestovního ruchu, jsou vhodné k (anonymnímu) sledování pohybu návštěvníků a mohou sloužit jako podklad pro plánování propagace a investic v oblasti infrastruktury cestovního ruchu.

Stěžejní událostí pro tento typ analýzy je návštěva neboli souvislá přítomnost uživatele na daném území po určitou dobu. T-Mobile definuje tento parametr, přičemž vychází z datových záznamů v komunikaci mezi mobilním zařízením uživatele a obsluhujícím vysílačem. V praxi se pak ukazuje, jak často, s jakou pravidelností a po jakou dobu je uživatel evidován na vysílačích, které plošně pokrývají analyzovanou oblast. Toto je hlavní metodický rozdíl mezi daty mobilních operátorů a daty Českého statistického úřadu. Data mobilních operátorů vycházejí z dynamiky a aktuálním pohybu uživatelů v síti. Data např. o počtu přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) jsou statistickou veličinou vázanou na evidenci přenocování v registrovaném HUZ.

Z akce Route 66, kde byla zároveň zahájena příbramská turistická sezona. Foto: Martin Zoubek

■ **Zuzana Kučerová**
Městský úřad Příbram

Turisté v Příbrami podle mobilních dat

Návštěvnost	2022	2023
Celkový počet návštěvníků (domácích i zahraničních)	87 353	130 326
z toho vícedenní pobyty	19 710	27 077
z toho jednodenní pobyty	67 643	103 249
Celkový počet návštěvnických dnů (bez přespání)	182 835	204 395
z toho počet dnů strávených v destinaci (tzv. turistodnů)	63 474	67 640
z toho počet jednodenních návštěv destinace (tzv. výletoden)	119 361	136 755
Zdroj: T-Mobile; data v příslušném roce byla sledována vždy od 1. června do 30. října. Analýza v plném znění za rok 2023 je zveřejněna na webu poznejpribram.cz .		

V kampaních neukazujeme jen Jordán a Padrtě, turismus je třeba řídit

Destinační agentura Turistická oblast Brdy a Podbrdsko se stará o podporu a propagaci cestovního ruchu v regionu od středního toku Vltavy po Brdy. „Značku destinace je potřeba budovat dlouhodobě a konzistentně. To, na čem pracujeme dnes, přinese výsledky za rok, dva nebo pět let,“ říká její koordinátor Luboš Kožíšek.

TURISTICKÁ OBLAST BRDY A PODBRDSKO JE ORGANIZACE DESTINAČNÍHO MANAGEMENTU. JAKÝ JE HLAVNÍ CÍL A POSLÁNÍ ZAPSANÉHO SPOLKU?

Destinační management je důležitý z toho hlediska, že koordinuje lokální cestovní ruch. Do aktivit zahrnujeme nejen obce, města, ale i podnikatele. Komunikujeme se státními organizacemi jako CHKO Brdy, Vojenské lesy a statky ČR a podobně. Vytváříme platformu pro diskusi řešení otázek v cestovním ruchu a zároveň se snažíme vytvořit značku svěřené oblasti, tedy Brd a Podbrdsko. Pro CHKO používáme pěkný slogan Krajina ticha, což teď trochu narušuje

záměr zavést opětovně intenzivní střelbu v oblasti, a snad tedy nebudeme nuceni hledat nový. (směje se) Každopádně šíříme povědomí o oblasti se snahou nalákat turisty, kteří zde najdou vhodné vyžití.

PŘIBLIŽIL BYSTE AKTIVITY A PROJEKTY, KTERÉ POŘÁDÁTE PRO PODPORU TURISMU V OBLASTI?

Fungujeme na bázi ročních akčních plánů, které vycházejí z přijaté strategie. Pracovní skupina průběžně shromažďuje témata, kterým bychom se mohli v následujícím období věnovat. Pracujeme v rámci takzvané 3K platformy (komuni-

kace, koordinace a kooperace), kdy se setkávají různí aktéři v cestovním ruchu. Probíráme, co bychom měli řešit, z čehož pro mě plynou určité úkoly. Pracovní skupině reportují plnění svěřených úkolů.

Na příští rok chystáme upgrade propagačních materiálů, které dáváme na všechna certifikovaná turistická centra a další místa. V plánu je úprava webu [brdypodbrdsko.cz](https://www.brdypodbrdsko.cz), který mimo jiné nabízí tipy na výlety. Naším záměrem je vytvořit více interaktivní internetové stránky s plánovačem výletů. Ten si pak buď vytisknete nebo uložíte do mobilu. Web by měl poskytovat jazykové mutace prostřednictvím strojového překladu. Věříme,

ROZHOVOR

že to otevře destinaci novým návštěvníkům. Na webu bychom chtěli také lépe prezentovat naše partnery. V rámci tipů na výlet dostanou návštěvníci informace o možnostech ubytování nebo dobré gastronomii. Propojíme kalendáře, konkrétně například kalendář města Příbram, aby se automaticky zobrazily veškeré kulturní události či akce kulturních institucí. Znamenalo by to lepší propagaci regionální kultury. Nyní se o tuto službu stará kolegyne a zabírá jí spoustu času.

JAKÉ JSOU NEJVĚTŠÍ VÝZVY A PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE TURISTICKÁ OBLAST POTÝKÁ PŘI ROZVOJI TURISMU V BRDECH A PODBRDSKU?

Obecně není destinační management v naší republice ještě úplně etablován. Takže bych rád popsal, jak je vlastně postaven. Nejvyšší destinační management realizuje na úrovni státu agentura CzechTourism. Pak jsou krajské destinační agentury, ve Středočeském kraji máme Středočeskou centrálu cestovního ruchu. Pod ní spadají oblastní jako naše Brdy a Podbrdsko nebo Berounsko. Dále mohou existovat malé lokální agentury. Jsme v této struktuře pevně usazení. Na začátku letošního dubna jsme obhájili u CzechTourismu poměrně přísnou certifikaci naší organizace na další tři roky. Velmi úzká spolupráce, v podstatě na denní bázi, probíhá se Středočeskou centrálou cestovního ruchu.

Co se týká 3K platformy a vůbec navazování vztahů, stále vnímáme rezervu směrem k podnikatelům. Zatím chybí povědomí o potenciálu destinačního managementu. Značku destinace je potřeba budovat dlouhodobě a konzistentně. To, na čem pracujeme dnes, přinese výsledky za rok, dva nebo pět let. Uvítali bychom členy z řad podnikatelů z gastronomie a hotelnictví, s nimiž bychom rádi tvořili strategii pro region. Pomalu se nám v tomto směru začíná dařit a aktuálně více spolupracujeme s městy a obcemi. Starostové a lokální politici si uvědomují, že je důležité se oblasti rozvoje turismu věnovat. Máme radost z toho, že k nám chce vstoupit město Břežnice. V minulém roce se přidaly Hostomice a Obecnice, vedeme dialog s Jincem. Příbram je jako největší město v regionu naším strategickým partnerem.

JAKOU ROLI V PARTNERSTVÍ HRAJÍ TURISTICKÁ INFORMAČNÍ CENTRA?

Turistická informační centra jsou pro nás samozřejmě velmi důležitá a myslím, že i my pro ně. Vytváříme celou škálu propagačních materiálů, které distribuujeme převážně přes certifikovaná informační centra.

PROČ NECHTĚJÍ NĚKTERÉ MUNICIPALITY VSTOUPIT DO AGENTURY DESTINAČNÍHO MANAGEMENTU?

Domnívám se, že turistický ruch obce stále nepovažují za něco, co má ekonomický potenciál. To neznamena, že by měl dosahovat velkých, nadregionálních čísel. Výhodný může být rovněž pro menší obec, která provozuje vlastní hospodu a turisté ji pomohou udržet v provozu. Pak je potřeba turismus řídit, aby nevznikala přetížená místa. V našich kampaních ukazujeme Brdy a Podbrdsko v celé rozmanitosti, nejen hlavní lákadla jako Jordán nebo Padrtě.

Dalším faktorem může být strach z turistiky. Obyvatelé malých obcí ji mohou vnímat negativně kvůli narušování klidu. Zároveň je nutné

přizpůsobit turistice infrastrukturu, vytvořit parkovací místa, umístit odpadkové koše. Mnohdy je pro starostu obtížné toto obhájit, protože primárně má v obci fungovat pro místní. K dispozici jsou dotační tituly, ze kterých se dá investice kompenzovat. Samotný vstup do destinační agentury nepřináší vysoké finanční náklady. U menší obce je to pět tisíc korun ročně, větší platí desetikorunu na obyvatele. Stávají se členy a zároveň se podílejí na rozhodování spolku o plánech v rámci turistického ruchu.

OBCE MOHOU MÍT ALE ZCELA JINÉ PŘEDSTAVY O ROZVOJI TURISTIKY V OBLASTI. NAKOLIK ZAZNÍVAJÍ ODLIŠNÉ NÁZORY?

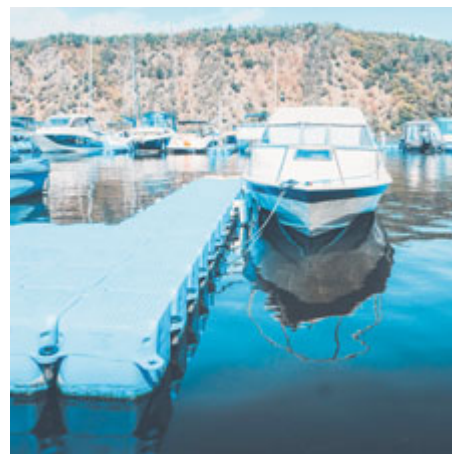
Jsme rozmanitá oblast, takže to tak určitě je. Jiné požadavky mají v přírodním parku Hřebený a jiné obce u CHKO Brdy. Zcela odlišné jsou potřeby na Slapech, kde hovoříme o sezonní turistice. Vyvíjíme různorodé aktivity, nastavené pro danou oblast. Upravuje se i kampaň. Pokud víme, že Padrtské rybníky jsou přetížené, nepřeháníme jejich propagaci.

Hlavní web brdyapodbrdsko.cz sdružuje tipy na výlety.

”

JAK SI STOJÍTE V DIGITALIZACI?

Používáme tradiční kanály jako hlavní web brdyapodbrdsko.cz, který sdružuje informace jako tipy na výlety, akce v kalendáři akcí, blogové články nebo informace o spolku. Dosud jsme nabízeli návštěvnickou kartu v papírové podobě, ta zůstane i pro letošek, ale ve spolupráci s Berounskem řešíme posun návštěvnické knížky i do online formy v podobě elektronické karty nebo peněženky. Pro realizaci tohoto projektu se budeme snažit využít dotační program ministerstva pro místní rozvoj. Díky návštěvnické kartě dosáhnou lidé na slevy, které poskytují muzea, památníky i podnikatelé.

Slapská přehrada.

Foto: Brdy a Podbrdsko

Luboš Kožíšek

ZMÍNIL JSTE BEROUNSKO, POBLÍŽ JE TAKÉ TOULAVA. SPOLUPRACUJETE S OSTATNÍMI AGENTURAMI?

Momentálně spolupracujeme především s Berounskem, které je co do délky hranic naším největším sousedem. Pokud návštěvníci zavítají na Berounsko, mohou mít zájem vidět třeba Skalku nebo zámek v Hořovicích, které jsou nedaleko. Turistické cíle Brd a Berounska jsou si blízko. První společný projekt se nazývá Cestujte pěšky jako kdysi naši předkové. Propojuje významné sakrální památky na berounské i brdské straně. Vytvořili jsme propagační materiál, mapu a poskytujeme tipy, co se dá vidět na Všerubské a Železné trase Svatojakubské cesty.

KOLIK ČINÍ ROZPOČET A JAK JE AGENTURA FINANCOVÁNA?

Příspěvky členů nepokrývají činnost agentury. Hospodaříme s rozpočtem okolo dvou milionů korun, hlavní částka přichází od Středočeského kraje, který rozvoj destinačního managementu na svém území významně podporuje. V naší agentuře je kraj přímo členem, výše jeho příspěvku tvoří velkou část celého rozpočtu. Od měst se příspěvek počítá podle počtu obyvatel, jak jsem již zmínil. Zároveň žádáme o dotace ministerstvo pro místní rozvoj, nyní například na upgrade webu. Fungujeme stejně jako neziskové organizace. Zároveň se snažíme využívat dotační tituly již zmíněného ministerstva pro místní rozvoj.

POKUD KRAJ A OBCE INVESTUJÍ DO ROZVOJE TURISMU, BUDOU V NĚJAKÉM HORIZONTU OČEKÁVAT NÁVRATNOST A EKONOMICKÝ DOPAD NA CESTOVNÍ RUCH.

Investice se určitě vrací. V současné době se hodně záležitostí přenáší do online prostředí, takže regiony na to musí odpovědět a nějakým způsobem se prezentovat. Středočeský region potřebuje mít s místy kontakt, na což má právě destinační agentury. Známe lokální turistické atraktivity (zámky, hrady či muzea), informační centra i podnikatele. Víme, jak reagovat, a umíme poskytnout zpětnou vazbu. Když se zaměříme na možný ekonomický dopad, existuje analýza

nevyužitého potenciálu turistického ruchu. V tom má naše oblast i kraj rezervy. Ale kdyby byla pocelou sezonu obsazena všechna ubytovací zařízení, vygenerovalo by to vysoké příjmy.

VÍ SE, JAK VYSOKÝ POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ K NÁM PŘIJEDE A KOLIK ZDE STRÁVÍ NOCI?

Ano, data jsou k dispozici. Co nás v destinačních agenturách nejvíce zajímá, je také délka pobytu. Kromě údajů z CzechTourismu využíváme data Českého statistického úřadu. Pro Středočeskou centrálu cestovního ruchu zpracovala společnost T-Mobile analýzu návštěvnosti všech destinací, která přináší informace, jak dlouho tu návštěvníci zůstávají, odkud přijíždějí a podobně. A v naší oblasti vychází většinou krátkodobé pobyty. Protože jsme v blízkosti železnice a dobře dostupní autem z Prahy, Plzně a jižních Čech, víme, že část turistů jsou takzvaní jednodenníci, kteří vyrazí na pěší nebo cyklistický výlet. Ty vítáme, ale cílíme na to, aby zde lidé zůstávali déle.

PRAVDOU OVŠEM JE, ŽE NA OTOČKU JEZDÍ TURISTÉ Z PRAHY AŽ DO TELČE NEBO ČESKÉHO KRUMLOVA...

Myslím, že je i strategií na úrovni státu, aby lidé trávili delší dovolenou v tuzemsku. V tomto směru využíváme informace od odborníků, které se pokoušíme promítat do naší činnosti. Novinkou, v souvislosti s pražským overtourismem (*nadměrný cestovní ruch - pozn. red.*), je vyšší spolupráce mezi Středočeskou centrálou cestovního ruchu a Prague City Tourism. Protože Praha je přeplněná a střední Čechy mají turistický potenciál, budeme středočeské cíle ukazovat zahraničním turistům. Dostaneme prostor pro zlepšení našich služeb, kupříkladu abychom je dokázali nabízet v angličtině. V oblastech blízko k Praze - Dobrušce, Řevnicích, Mníšku pod Brdy - už zaznamenáváme více turistů ze zahraničí. Dokonce zde stráví nějakou dobu a jezdí odsud do Prahy. Což je novinka.

ZPRACOVALI JSTE VLASTNÍ PRŮZKUM, CO LIDÉ CHTĚJÍ, KDYŽ VYRAZÍ DO BRD A PODBRDSKA?

V loňském roce jsme se zapojili do analýzy návštěvnosti, v letošním roce se uskuteční analýza profilu návštěvníka, opět ve spolupráci se Středočeskou centrálou cestovního ruchu pod

dohledem odborníků, kteří ji dokážou dobře připsat, a s participací univerzit. Budeme otázky formulovat tak, abychom zjistili, kdo sem chce jezdit, za čím, co můžeme nabídnout a jak zlepšit naše služby. Půjde o klasické dotazníkové šetření na zajímavých turistických místech, v Příbrami dejme tomu na Svaté Hoře. Informace do dotazníků budou zjišťovat a sbírat studenti.

MÁTE PŘEDSTAVU O TOM, JAK STŘEDOČESKÝ TURISMUS POZNAMENALA PANDEMIE?

Negativně ovlivnila počet přenocování, propad byl asi dvouletý. V minulém roce se tento ukazatel dostal na předcovidová čísla. Data jsou z ČSÚ, kam by měli provozovatelé posílat informace o počtech přenocování. Sledovali jsme obecný trend, kdy lidé začali objevovat krásy české krajiny, což do určité míry zůstalo. Přičemž český turista má stále zvyšující se požadavky a podnikatelé na to musí reagovat.

CO TURISTICKÉ OBLASTI BRDY A PODBRDSKO SCHÁZÍ Z HLEDISKA INFRASTRUKTURY PRO NÁVŠTĚVNÍKY?

Určitě by bylo dobré posílit tzv. doprovodnou infrastrukturu. Tím jsou míněna parkoviště, jejich vybavení a mobiliáře nebo zázemí pro případné vybírání parkovného. V tuto chvíli doprovodná infrastruktura chybí v nástupních místech do Brd. Vzorem může být v sousedním Plzeňském kraji obec Strašice, toto hlavní nástupní místo zavede návštěvníky na lovecký zámek Tři Trubky. Aktivní je také město Příbram, které řeší přístup do CHKO Brdy z Kozí čina nebo výstavbu stellplatzů v areálu Nový rybník. Mikroregion Hořovicko je také na dobré cestě, má připravenou projektovou dokumentaci na parkoviště.

ZATÍM SE BAVÍME O ZATRAKTIVNĚNÍ BRD A PODBRDSKA PRO NÁVŠTĚVNÍKY. UŽ I V ČESKU ALE NAJDEME LOKALITY, KTERÉ TURISMUS PŘINEJMENŠÍM LEHCE REGULUJÍ, PROTOŽE SE PRO NĚ MNOŽSTVÍ LIDÍ STÁVÁ ZÁTĚŽÍ. CO MŮŽE VAŠE ORGANIZACE DĚLAT PRO DLOUHODOBÝ UDRŽITELNÝ ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU?

Cesta je v propojování potřeb obcí a návštěvníků. Nové parkoviště pro využití ve všední dny může být vybudováno u místního hřiště, školy nebo obchodu. O víkendu pak bude sloužit turistům. Nejde to všude, ale je důležité hledat možnosti.

NEPODPORUJE SE TÍM TURISMUS ZÁVISLÝ NA INDIVIDUÁLNÍ DOPRAVĚ?

To se odvíjí od chování českého návštěvníka, které nemůžeme ignorovat, i když tendencí je nabízet dopravu hromadnými prostředky. Na druhou stranu je lepší, aby lidé parkovali na vymezeném místě než na okraji lesa a před vjezdy do domů v obcích. Dnes lze parkoviště vybudovat více přírodě blízkým způsobem, ne asfaltovat, ale osadit kupříkladu vsakovacími rohožemi.

JSME NA PRAHU TURISTICKÉ SEZONY. JAKÉ VÝLETY, TRASY, PAMÁTKY ČI UDÁLOSTI BYSTE DOPORUČIL TURISTŮM I MÍSTNÍM?

Rád bych upozornil na nová místa k návštěvě. Bude se otevírat zrekonstruovaná huť Barbora v Jinčích. Za novinky můžeme považovat krásný

Luboš Kožíšek

Na aktivitách spolku se podílí od roku 2020 (pracovní skupina) a v roce 2023 se stal koordinátorem agentury destinačního managementu nazvané Turistická oblast Brdy a Podbrdsko, která je zapsaným spolkem. Vystudoval sociální pedagogiku a následně pracoval několik let v zahraničí (Španělsko, Velká Británie), dále působil v neziskovém sektoru. Nyní dálkově studuje obor Dokumentace památek na FF UJEP. Aktuálně je zastupitelem v Mníšku pod Brdy (kandidátka Společně pro Mníšek - koalice Zelených, Pirátů a nezávislých) a správcem Poutního areálu Skalka.

zámeček Tři Trubky s expozicí, kterou si užijí i ti nejmenší. Hornické muzeum Příbram představilo novou expozici na Bytíz, kde je ovšem nutné se na prohlídku objednat. Nové expozice najdou návštěvníci v Dobříši na zámku nebo v městském muzeu.

PŘIPRAVUJETE NOVINKY PRO CELOU OBLAST?

Jednak chystáme velký redesign webu, aby se stal interaktivnější a návštěvníci našli vše, co potřebují. Dále plánujeme „velký třesk“ v oblasti propagačních materiálů, které zaktualizujeme, vylepšíme a přidáme nové. Kestálci patří tématu Na kole v Brdech a Podbrdsku a S batohem na zádech v Brdech a Podbrdsku. Chceme je rozšířit o materiály s tipy na výlety pro rodiny s dětmi. V loňském roce jsme natočili video o celé oblasti, s nímž také rozjedeme kampaň. Oslovíme i odbornou veřejnost s minikonferencí o cestovním ruchu, která se uskuteční v Příbrami. Pozveme podnikatele, majitele zámků, příspěvkové organizace jako muzea a jiné. Ve spolupráci s centrálou pracujeme na velkém produktu v rámci středočeského cestovního ruchu nazvaným Pustit k vodě. Vznikne webová stránka s napojením na sociální síť, která bude shromažďovat veškeré informace, pokud vyrazíte na výlet někde k vodě. Obsáhne významné středočeské řeky, výlety za koupáním, tipy na aktivní turistiku, gastronomii a jaké památky v blízkosti navštívit. Středočeská centrála spustí k webu kampaň, obsah budeme z velké části dodávat sami.

Dále probíhají změny ve značení turistických cest v Brdech, a pokud se vše podaří, vznikne Brdská hřebenovka. Povede od okraje Prahy na Jílovišti po Rožmitál v jižních Brdech, trasa bude přibližně 120 kilometrů. Využijeme stávající značené turistické trasy, kam přibude označení Brdské hřebenovky. Spolu s Klubem českých turistů dojde i na drobnější úpravy tras v CHKO Brdy. Segment dálkové turistiky roste, s nímž souvisí náš produkt poutního turismu, zmíněná Všerubská svatojakubská stezka. Propojuje krásné památky - Skalku, Svatou Horu a další místa jako Rožmitál pod Třemšínem.

■ Stanislav D. Břeň

Návštěva v Brdech.

Foto: Brdy a Podbrdsko

Příležitosti a hrozby rozvoje turismu

Hlavní téma tohoto Kahanu i rozhovoru je věnováno turistickému ruchu. Obrátili jsme se na kluby v příbramském zastupitelstvu a položili jsme jim následující otázku: Začíná turistická sezona. Jaké vnímáte příležitosti i hrozby v rozvoji turistického ruchu v Příbrami a okolí včetně Brd? Publikujeme odpovědi klubů, které na otázku zareagovaly, a to v alfabeticím pořadí od Z k A, nově se jmény autorů textů.

JIRÍ NOVOTNÝ, PETRA NOVOTNÁ, MONIKA PETROVÁ, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Přijet z Prahy do Příbrami i opačně zabere necelou hodinku času. Turistická sezona je v posledních letech hodně ovlivněná kapacitou ubytování. Ubytování na Příbramsku a v okolí Brd je kapacitně nedostačující. Město Příbram nemá dostatečně lukrativní ubytovací kapacity, které by mohly turisty, hlavně cizince, přilákat. Přitom je zde spousta míst, která by mohla turisty zajímat. Brdy mají kilometry cyklistických, pěších i běžeckých stezek. V území chráněné krajinné oblasti je nepřijatelné plánovat stavbu penzionů, trvalého občerstvení či sjezdovek. Od začátku otevření CHKO Brdy dochází k označování cest, ale i tak si turista musí dát pozor na lesní práce, které mohou zkomplikovat cestu, neboť právě kvůli lesním pracím musí být část areálu pro veřejnost uzavřena, než se těžba v daném území dokončí. Právě zmíněná těžba a lesní práce jsou zejména v Brdech následkem boje s kůrovcem. Největší aktivita kůrovce probíhá od prvních jarních dní až do začátku srpna, kdy se lesníci snaží jeho šíření zamezit právě asanačními těžbami, lapáky, insekticidními sítěmi či otrávenými trojnožkami. Proto doporučujeme turistům být v Brdech velice obezřetní.

Návazná infrastruktura v okolních obcích stále chybí, nejvíce návštěvníků přijede autem či na kole, event. v zimních měsících na běžkách, ale nemají možnost se kde občerstvit. Restauranční zařízení i v Příbrami (kavárny, bistra atp.) mají většinou v sobotu odpoledne zavřeno. Co odráží turisty navštívit případně otevřené restaurace, je zejména cena - vše se poměrně zdražilo. Kdo chce přespat „pod širákem“ a bez lidí, tak takovou možnost Brdy již nemají. Bylo by dobré více spolupracovat s restauracemi, hotely a penziony v Příbrami a okolí. Díky nízké návštěvnosti mohou klesat tržby, což může s sebou přinést další negativní sociální dopady, např. ztráty - zrušení několika pracovních míst apod.

V Příbrami mají turisté možnost navštívit stále oblíbenou Svatou Horu, Hornické muzeum či si udělat výlet podél Litavky. Do budoucna počítáme, až se schválí ekologicky významná lokalita mokřad na Fantově louce (což SPD podporuje), s možností různých vzdělávacích akcí pro školy a veřejnost, s vytvořením naučné stezky, kde budou moci návštěvníci spojit přírodu s památkami. Město by z budoucího mokřadu mělo co nejvíce vytěžít - kde jinde totiž turisté najdou krásnou biodiverzitu poblíž města s dopravní infrastrukturou? Podpora těchto významných lokalit je u nás na prvním místě, nechceme ničit přírodu, která nám to v budoucnu může vrátit.

Co se týče centra, je nám líto, že Pražská ulice pomalu ale jistě „uvadá“. Jediné, co je tam pro turisty zajímavého, je informační středisko.

Pražskou ulici by bylo vhodné oživit a představit více Příbramsko jako celek. Taktéž na Novém rybníku by se mohly častěji konat kulturní či sportovní akce, lépe a více inzerovat možnost ubytování v nových chatkách nebo na parkovišti pro obytné vozy a přívěsy.

VÁCLAV ŠVENDA, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Udržitelný rozvoj cestovního ruchu je pro Příbram určitě velmi pozitivní příležitostí. Cestovní ruch je v moderním světě vnímán jako významná součást národních i místních ekonomik. To samozřejmě platí i pro náš region, kde se již dnes vytváří mnoho pracovních míst. Je zdrojem obživy pro místní restaurátory, hoteliery, zaměstnance kulturních organizací a turistických cílů, ale díky svým výjimečným multiplikačním efektům přináší profit i mnoha dalším rozmanitým profesím dodávajícím zboží a služby. Příznivě tak ovlivňuje ekonomiku dalších odvětví v regionu jako např. obchod, dopravu, stavebnictví atd.

Naše město i širší region má navíc v oblasti cestovního ruchu ještě poměrně značný rozvojový potenciál, který potvrzují i analýzy, jež jsou součástí nové Strategie rozvoje cestovního ruchu, kterou nechal v loňském roce zpracovat Středočeský kraj. Cestovní ruch je po období koronavirové pandemie v našem kraji na vzestupu. Počty návštěvníků v hromadných ubytovacích zařízeních již v roce 2022 výrazně překonaly předchozí rok 2019 a v loňském roce 2023 stouply ještě o dalších 12,5 %.

Hlavními lákadly návštěvníků v našem městě i nejbližším regionu byly i v loňském roce samozřejmě Svatá Hora, Hornické muzeum a CHKO Brdy. Přes tento významný nárůst to však neznamená, že bychom se někdy v budoucnu měli obávat negativních vlivů tzv. overturismu (nadměrného počtu turistů), kterých jsme v ČR svědkem např. v centru Prahy nebo Českého Krumlova. Městu Příbram tedy nic nebrání v žádných dalších rozvojových aktivitách.

Pro další růst musí město pokračovat v aktivním zapojení v tzv. destinačním managementu Turistická oblast Brdy a Podbrdsko, který mimo marketingu regionu např. realizuje nebo koordinuje i projekty doprovodné infrastruktury. Tento spolek stál za vyznačením téměř 270 km cyklotras v CHKO Brdy a aktuálně ve spolupráci s Klubem českých turistů usiluje o vyznačení dalších pěších tras v CHKO Brdy, které by měly být novinkou pro letní období.

Je také třeba, aby město průběžně realizovalo i vlastní investice, které umožní zlepšit zázemí pro místní i návštěvníky. Jedním z takových projektů může být např. vybudování parkoviště v Kozičíně nebo veřejné toalety v historickém centru města. V neposlední řadě je ze strany města velmi vhodné podporovat různé sportovní, kulturní i společenské akce, jež mají potenciál

do našeho města lákat návštěvníky, a dále úzce spolupracovat s místními podnikateli a firmami.

Jednou z potenciálních hrozeb, které mohou být dočasnou překážkou ve zvyšování návštěvnosti, mohou být nedostatečné ubytovací kapacity. Zde však do budoucna věříme v sílu tržního prostředí. Pokud město bude cestovní ruch ve spolupráci s destinačním managementem správně podporovat, určitě se časem najdou investoři, kteří tuto příležitost využijí.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Příbram, město s bohatou historií a okolními přírodními krásami, stojí před výzvou využít svůj turistický potenciál plným tempem. Nadcházející sezona přináší výzvy, ale i hrozby. Máme zde jednoznačně turistické magnety v podobě Hornického muzea Příbram a Svaté Hory, kterým stále silněji konkuruje sportovně relaxační areál Nový rybník. Ten více a více láká návštěvníky ze všech koutů republiky. Stojí za tím rozšířená nabídka ubytování v pohodlných chatkách i supermoderní parking pro karavany. Novinkou na Nováku je wake park, který přinese do našeho města nový rozměr volnočasových aktivit. Nemůžeme opomenout Brdy a jejich blízkost. Pomalu a postupně se rodí turistická infrastruktura nástupních míst. Například v Kozičíně již několikátou sezonu funguje odpočinkový altán nebo lesní hřiště pro děti.

Akce, koncerty, divadlo a další události mají také potenciál přitáhnout do města řady návštěvníků. Není snad jediný víkend, kdy by se v Příbrami něco nedělo. Obzvláště začátek léta i léto samotné jsou ve znamení velikých akcí pro celou rodinu. Pořádají je Divadlo A. Dvořáka Příbram, Sportovní zařízení města Příbram, MKC Příbram i řada spolků. Stačí jen sledovat kalendář a vybírat si.

Pro Příbram je klíčová i spolupráce napříč regionem. Jsme zakládajícím členem spolku TO Brdy a Podbrdsko, v jehož rámci vznikají projekty na podporu turismu v našem regionu.

Jednoznačnou hrozbou nebo spíše komplikací pro rozvoj turismu je nedostatek ubytovacích kapacit na odpovídající úrovni. To v kombinaci s krátkou dojezdovou vzdáleností do Prahy přináší málo turistů, kteří jsou ochotni u nás přenocovat. Vnímáme to jako problém, kterému chceme v budoucnu čelit např. tím, že budeme více investovat do městského hotelu v kulturním domě. Jako hrozbu lze považovat i potenciální pokles kupní síly obyvatelstva spojený s problematikou ekonomikou země. I přes výzvy či hrozby, které před námi stojí, čeká Příbram zajiště povědomá a úspěšná turistická sezona 2024.

**Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň**

HUDEBNÍ FESTIVAL
**Antonína
DVOŘÁKA**
PŘÍBRAM

55

25. 4. – 4. 6. 2024

Česká Sinfonietta

25. 4. Divadlo A. Dvořáka
Příbram, 19:00 hod.

**Symphonic Wind Orchestra
Sint Joseph Sittard (Holandsko)**
2. 5. Divadlo A. Dvořáka
Příbram, 19:00 hod.

**Dvořákovo klavírní
kvarteto**

16. 5. Galerie Františka Drtíkova,
Příbram, 19:00 hod.

**Wiener Klavier Quartett &
Petr Popelka (Rakousko / ČR)**

30. 5. Galerie Františka Drtíkova,
Příbram, 19:00 hod.

16 koncertů vč. **Benefičního koncertu** pro vilu Rusalku
s mimořádným otevřením vily pro veřejnost

2 operní představení pro děti

9. ročník Kompoziční soutěže pro skladatele do 40 let

Třetí ročník **Putování po stopách...** na téma Rok české hudby

Interpretační seminář pro studenty ZUŠ

Den s Antonínem Dvořákem s více než **20** projekty
a doprovodnými akcemi

8. ročník Výtvarné soutěže pro děti z 1. stupně ZŠ

**Drážďanský
filharmonický sbor (DE)**

21. 5. kostel sv. Jakuba,
Příbram, 19:00 hod.

Alinde Quintet

14. 5. Kostel sv. Vojtěcha,
Příbram, 19:00 hod.

Letem Smetanovým světem

1. 6. nádvoří Svaté Hory
v Příbrami, 19:00 hod.

**Závěrečný koncert 55. ročníku –
Josef Špaček a Miroslav Sekera**

4. 6. Divadlo A. Dvořáka
Příbram, 19:00 hod.

Více na www.hfad.cz

Na přijímačky se v Eduarts připravovalo 150 žáků

Vzdělávací centrum Eduarts v Příbrami nabízelo simulaci přijímacích zkoušek na střední školy, kdy si žáci ověřili, jak na tom jsou, jak na ně působí časový limit, jak mohou pracovat se stresem nebo jak si rozvrhnout dílčí úkoly. Každý test byl aprobovanými učiteli hned opraven a vysvětlen.

Žáci 9. ročníku se v posledních měsících připravovali na přijímací zkoušky, a to v rámci svých běžných vyučovacích hodin. Od prosince do dubna si každou sobotu mohli své znalosti ověřovat také v příbramském vzdělávacím centru Eduarts. V tomto školním roce zde bylo otestováno více než 150 žáků ze základních škol v příbramském okrese. Testování nazvané Na-Zkoušku a doučování budou pravidelně probíhat i ve školním roce 2024/2025.

As čím měli žáci největší problém v matematice? Jako problematické se jevíly logické úkoly, kdy žáci v domněnku, že se jedná o složitou matematickou úlohu, zapomínali logicky uvažovat a hledali složitosti tam, kde nejsou. Další komplikace byla možná způsobena nižší schopností orientace v psaném textu, špatnou selekcí důležitých údajů a užitím (ne)správného matema-

tického aparátu. To ovšem souvisí ruku v ruce s českým jazykem a rozvojem čtenářských kompetencí. Pro úspěšné zvládnutí testů je velmi důležité se v testu rychle zorientovat a nejdříve zpracovat úkoly, ve kterých si je žák jistý.

Naše učitelka matematiky, se kterou spolupracujeme (M. Krůtová z příbramské základní školy), upozorňuje na fakt, že matematické dovednosti a znalosti se na sebe nabalují už od 1. stupně základní školy a je důležité mít učivo dobře ukořevené, procvičené a umět jednotlivé znalosti využít a aplikovat v navazujících úlohách.

■ **Barbora Slavkovská**
Eduarts

Studenti obchodní akademie zazářili na mezinárodním veletrhu fiktivních firem

Žáci OA a VOŠ Příbram se zúčastnili 29. ročníku Mezinárodního veletrhu fiktivních firem v Praze na Výstavišti v Holešovicích, který se konal 20. až 22. března. Přihlásilo se více než 70 firem z devíti zemí Evropy

Prezentace airsoftového podniku na veletrhu fiktivních firem.

Foto: OA a VOŠ Příbram

První den veletrhu byl ve znamení příprav prodejních stánků firem a slavnostního zahájení z řad pořadatelů OA Heroldovy sady za účasti významných hostů z ministerstva školství či Magistrátu hlavního města Prahy. Žáci soutěžili v několika kategoriích. Měli za úkol natočit reklamní spot, vytvořit leták a katalog, prezen-

tovat svou firmu před porotou, prokázat svého obchodního ducha a prodat svůj výrobek či službu. Jelikož se jednalo o mezinárodní veletrh, vše probíhalo v anglickém jazyce.

Jedna ze studentských společností DinoTea nabízela zákazníkům opravdové pití v podobě Bubble Tea a firma A-SoftGuns prodávala vyba-

vení pro airsoft včetně zážitkového team-buildingu.

Všichni žáci se vžili do role prodejců tak, že bychom nepoznali, že se nacházíme na fiktivním veletrhu firem. Jejich úsilí přineslo ovoce, protože opravdu zazářili a ve všech kategoriích se umístili na předních příčkách: Firma A-SoftGuns: 4. místo Nejlepší stánek veletrhu; 6. místo Nejlepší prezentace; 7. místo Nejlepší firma veletrhu; 8. místo Nejlepší katalog; 9. místo Reklamní spot. Firma DinoTea: 11. místo Nejlepší prezentace; 12. místo Nejlepší katalog; 15. místo Reklamní spot.

V mezinárodním měřítku (Itálie, Belgie, Lucembursko, Rumunsko, Bulharsko, Německo, Polsko, Slovensko) je to pro naši školu velký úspěch. Studenti získali velmi cenné zkušenosti nejen v oblasti obchodování, ale také se zdokonalili v anglickém jazyce a navázali přátelství pro přeshraniční spolupráci. Fiktivní firmy se mohly prezentovat díky sponzorskému daru společnosti Seyfor.

■ **Lucie Wágnerová**
OA a VOŠ Příbram

Nejlepším sportovcem na Příbramsku je Martin Macík

Ve středu 20. března se v Estrádním sále Kulturního domu konalo vyhlášení ankety Sportovec Příbramska za rok 2023. Nejlepším sportovcem se stal jezdec Martin Macík.

Vítězný Martin Macík.

Foto: Facebook Martina Macíka

V anketě Sportovec roku bylo na základě nominací sportovních klubů na Příbramsku vybráno 25 sportovců, osm trenérů a 17 sportovních kolektivů, kteří se utkali v osmi kategoriích. Hlasování bylo doplněno o speciální kategorii Síň slávy.

O výsledcích rozhodly hlasy sportovních klubů, svazů a sportovní komise města Příbram. Do výběru se zapojila i široká veřejnost prostřednictvím hlasování na pribram.cz ve zvláštní kategorii Cena fanoušků / Cena mediálního partnera.

Galavečerem provázeli moderátor Marcel Forejt a někdejší reprezentantka ČR v atletice a osminásobná mistryně ČR Tereza Čapková. Během večera byl promítnut dokument (více na YouTube nebo pod zkratkou 1.url.cz/buAVO) o loňském vítězi, ultra triatlonistovi Janu Hradeckém, jinak učiteli na ZŠ. Během vyhlášení vystoupily také gymnastky z Bios fitu nebo umělecké duo vzdušných akrobatek ArteLevite.

VÝSLEDKY:

JEDNOTLIVEC (DOSPĚLÍ)

1. Martin Macík (motorismus)
2. Jan Šneberger (triathlon)
3. Ondřej Čermák (sidecar)
4. Tomáš Wagner (FK Příbram)
5. Petr Kafka (HC Baník Příbram)

KOLEKTIV (DOSPĚLÍ)

1. HC Baník Příbram - ženy (hokej)
2. Příbram Bobcats (flag fotbal)
3. VK Trox Příbram (volejbal)

NEJVĚTŠÍ SPORTOVNÍ TALENT

1. Tereza Bodnárová (judo)
2. Daniel Rosenbaum (volejbal)
3. Nikolas Kopecký (americký fotbal)

4. David Fabián (trial)
5. Jan Mašek (bojová umění)

KOLEKTIV MLÁDEŽE

1. VK Příbram U22 (volejbal)
2. Štafeta mix 4 × 50 metrů (plavání)
3. Academia latina - Dominik Novák, Alice Mašková (tanec)

TRENÉR ROKU

1. Blanka Chrastinová - Sokol Příbram (Team-Gym)
2. Jan Vobejda - VK Trox Příbram (volejbal)
3. Michal Šimůnek - HC Baník Příbram (hokej)

HANDICAPOVANÝ SPORTOVEC

Jan Tománek

CENA FANOUŠKŮ

Vojtěch Vocílka

NEJLEPŠÍ ODCHOVANEC

1. Antonín Barák (fotbal)
2. Václav Černý (fotbal)
3. Tomáš Krejčí (tenis)

SÍŇ SLÁVY

Jiří Straka (judo)

■ sdb

Přednášky ve Fit senioru: stárnutí mužského těla, marketingové hovory a pústy

Na druhou polovinu května připravil Fit senior program výhradně pro pány. Dále květen přinese přednášky o pústech nebo marketingových hovorech a eReceptech.

Není tajemstvím, že seniorské kluby navštěvují o trochu více ženy. Fit senior dlouhodobě usiluje o nastavení pestrého programu tak, aby oslovil i muže. Ti mohou využívat celou řadu aktivit jako - fotbal v chůzi, posilovnu s trenérem, šachový klub či pánský potlach. Hodně pánů navštěvuje jazykové kurzy a výšlapy.

Na 23. května od 16.00 je výhradně pánské publikum připravena beseda s fyzioterapeutem Lubomírem Bičejem z Fyzio Body ProfIK na téma: Jak stárne pánský pohybový aparát. Proberou se specifika tohoto procesu pro lepší pochopení vlastního těla a toho, co se s ním děje. Důležité je také vysvětlení, co vše lze pro funkční pohybový aparát

dělat a také v jaké míře, abychom si neubližovali a naopak. Samozřejmě bude prostor pro otázky.

Fit senior letos dále pořádá dva přednáškové cykly. Jeden zaměřený na dlouhověkost, který 15. května od 16.00 přinese v podání lektora Martina Levantiho přednášku o pústech. Účastníci se dozví, jak tuto techniku bezpečně zařadit do svého režimu a jaké přínosy mohou očekávat. Ze sportovních témat druhého cyklu budou 29. května v 10.00 ve spolupráci s Českým telekomunikačním úřadem probírány dvě zajímavé oblasti. Jak na marketingové hovory a eRecept. Účastníci se dozví, co jsou to nevyžádané hovory, jak se proti nim bránit, jak na ně reagovat a kde

a jak je možné si ověřit podezřelé telefonní číslo. Ve druhé části přednášky si ukážeme, jak funguje eRecept, jaké jsou jeho výhody, jakými způsoby je může lékař vystavit a jak funguje aplikace pro pacienty.

Všechny akce jsou zdarma a konají se v klubovně Fit senioru na adrese Na Příkopech 103 (budova I. polikliniky).

■ Kristina Hovorková
Fit senior Příbram

Křížová cesta Františka Zahrádky

Již několik let jsme s rodinami a přáteli plánovali vytvořit nedaleko někdejšího Nápravně pracovního tábora Vojna mozaikovou křížovou cestu, která by byla symbolicky věnována politickým vězňům. Nakonec jsme se vydali trochu jinou cestou...

X. zastavení křížové cesty. Foto: Martin Jindra

Před Velikonocemi (2022) v nás uzrál nápad vytvořit symbolickou křížovou cestu společně s dětmi (Andělkou, Matyášem, Jolankou, Františkem a Matoušem). Příbram je známá jako historické hornické město. V 50. letech minulého století tady v místních dolech političtí vězni z Nápravně pracovních táborů Vojna a Bytíz v nelidských podmínkách dobývali uranovou rudu. A na jednoho z nich jsme chtěli vzpomenout. Skaut, člen protikomunistického odboje, kurýr, politický vězeň, šťastný manžel, věřící křesťan, představitel K 231 a Konfederace politických vězňů, spoluzakladatel Muzea třetího odboje v Příbrami a Památníku obětem komunismu Vojna, filmový odborný poradce, milovník přírody, zvláště pak Šumavy, člověk oceněný řadou vyznamenání, kterému byl v roce 2007 prezidentem republiky propůjčen Řád Tomáše Garriguea Masaryka. Jméno tohoto nebojácného a obdivuhodného muže zní František Zahrádka.

Aprávě na životě tohoto srdcaře jsme chtěli s dětmi ukázat, jak se dá žít s rovnými zády, i když vás přitom přibíjejí na kříž. Obstarali jsme reprodukcí křížové cesty od B. Skrbkové, kterou ukovali studenti Střední školy Oselce pod vedením J. Wallnera a s dětmi ji doprovodili čtrnácti okamžiky Františkova života. Ježíšovo odsouzení jsme dotvořili pasáží z Františkova rozsudku, který ho poslal na 20 let do vězení. Šimona z Kyrény, který chvíli pomohl Ježíši Kristu nést kříž, v pátém zastavení reprezentuje vězeňský lékař, díky němuž byl František Zahrádka přesunut na lehčí práci na povrch. Veroniku zase důlní na táboře Nikolaj, který Fran-

tiškovi na šachtu tajně propašoval balíček z domova. Ježíšův druhý pád symbolizují četné kázeňské tresty, které nepoddajný vězeň Zahrádka vyfasoval a musel s minimálním přídelem jídla takzvaně do díry. Svlékání ze šatů vyjadřuje 13 let ve vězeňském mundúru bez civilního oblečení. Smrt na kříži jsme představili skrze širokou amnestii, která se na Františka Zahrádku ale nevztahovala, a musel tak „sedět“ dál. K poslednímu čtrnáctému zastavení jsme chtěli přidat něco z naděje ve vzkříšení. A tak jsme připomněli jeho „druhý“ život po roce 1989, kdy se mj. zasloužil o vybudování Památníku obětem komunismu Vojna u Příbrami.

Právě do speciálního koridoru od bývalého Nápravně pracovního tábora Vojna, kterým vězni procházeli na šachtu č. 4 a dnes tudy vede žlutá turistická značka, jsme v sobotu 4. června 2022 Křížovou cestu Františka Zahrádky umístili. Sešlo se nás kolem čtyřiceti poutníků z různých koutů. Při zavěšení každého ze zastavení zazněla přimluvná modlitba, některé si děti samy vybraly. Po společné modlitbě Otčenáš jsme při lahodné medovině poděkovali za prožitky živé vzájemnosti člověka s člověkem a přpitkem pozdravili zvěčnělého Františka Zahrádku. Přestože od roku 2022 došlo k částečnému vykácení přírodou vytvořeného kori-

**Na životě tohoto srdcaře jsme
chtěli ukázat, jak se dá žít
s rovnými zády, i když vás
přitom přibíjejí na kříž.**

”

doru, kde se Křížová cesta Františka Zahrádky nachází, každoročně ji na Velikonoce obnovujeme a na místo, které má svou osobitou sílu, se vracíme. V 60. letech minulého století se začala v Plzni-Doudlevcích rodit Meditační zahrada s Památníkem obětem zla, za jejímž vytvořením stojí Františkův kamarád, politický vězeň Luboš Hruška. Na katastru původního ovocného sadu vzniklo během desítek let místo hlubokého, věrohodného svědectví. Třeba své ovoce začne vydávat i Křížová cesta Františka Zahrádky...

■ Martin a Iva Jindrovi, Iva Šipová

Pomozte nám zachránit Den s Lesníkem

Tento článek jsme vám napsaly ze třídy 5. D Základní školy Školní v Příbrami. Protože naše i další třídy byly na akci Dřevo pro život. My jí říkáme Den s Lesníkem.

Tato akce se nám moc líbila. Byla zde různá stanoviště, na kterých jsme se všichni prostřídali. Například jsme navštívili stanoviště dřevorubcem nebo stanoviště, kde jsme se dozvěděli, jak se měří věk, tloušťka či výška stromů. Vyrobili jsme si svou vlastní paletu, dozvěděli jsme se různé zajímavosti o zvířatech, stromech, ale i dalších věcech z přírody, a dokonce jsme si zasadili i vlastní stromky. Nakonec jsme si poslechli lesní roh a dostali jsme domácí koláčky, které byly třešničkou na dortu našeho výletu.

Tuto akci jsme si moc užili a také nás dost bavila. Proto nás mrzelo, když nám oznámili, že se projekt ruší a jsme jeho skoro posledními návštěvníky. A tak naši třídu napadlo, že uspořádáme petici, se kterou budeme chodit nejen po naší škole, ale i na různá místa Příbrami. Chtěli bychom ji nechat i na vrátnici školy, kde si ji bude moci kdykoliv kdokoli prohlédnout nebo podepsat. Jestli se chcete dozvědět více, mrkněte na Instagram naší školy zsskolni75 nebo na webovou stránku skolni.pb.cz/den-s-lesniky.

Na tomto projektu měli organizátoři všechna stanoviště dobře promyšlená tak, aby nás bavila, něco jsme se dozvěděli a vyzkoušeli si něco nového. Na některých stanovištích jsme dostali drobné dárky - takové kusy přírody, jako třeba čerstvě nařezaná dřevěná kolečka nebo kus brikety či malé briketky. Různé věci jsme si odnesli i do třídy. Jestli nám chcete s tímto nápadem pomoci a zachránit akci Dřevo pro život pro školy, stačí nám podepsat petici. Děkujeme, že jste si článek přečetli, a doufáme, že se vám i líbil.

■ Anděla Jindrová, Veronika Kotlanová,
Markéta Brožová, Sofie Tomková
ZŠ Školní (žákyně 5. D)

25 LET S VÁMI!

Almma®

ROLETY NEBO ŽALUZIE?

ROZŠÍŘUJEME NÁŠ TÝM A HLEDÁME NOVÉ KOLEGY

**SEZÓNA ZAČÍNÁ,
PŘIPRAVTE SE NA NI VČAS**

Hliníkové i screenové rolety
nejen na chatu a pergolu

MONTÁŽNÍ TECHNIK DOBŘÍŠ

35.000 – 65.000,-

PRACOVNÍK DO VÝROBY DOBŘÍŠ

32.000 – 50.000,-

KONTAKT

kindlova@almma.cz, tel.: 725 044 290

Showroom: Příbramská 1945, Dobříš, tel.: 318 592 592, mob.: 725 004 051,
almma@almma.cz, www.almma.cz

JSTE TECHNICKY ZAMĚŘENÍ?

VOLNÉ POZICE:

- **CAD konstruktér**
- **Elektro konstruktér**
- **Elektrikář**
- **CNC operátor**
- **Mechanik/ Nástrojař**

- Nástupní plat 30 000 – 60 000 Kč (dle zkušeností)
- Příspěvek na stravování
- Příspěvek na dovolenou
- Příspěvek na penzi
- Práce v dobrém kolektivu
- Zaškolení
- Stabilní a dlouhodobé uplatnění
- NÁSTUP MOŽNÝ IHNEDE

kontaktujte nás...

+420 607 107 850   info@etstech.cz   etstechnologyse   ETS Technology SE

www.etstech.cz

Odras se stěhuje na rtišovický zámek

Festival mladé a nezvyklé kultury Odras přivítá na přelomu května a června letošního roku znovu své návštěvnictvo, tentokrát ne přímo v Příbrami.

Mezi 31. květnem a 2. červnem se na zámku ve Rtišovicích u Milína setkají tvořící z regionu, celé republiky i ze zahraničí, a to na festivalu Odras. Oproti minulým ročníkům, které se konaly přímo v centru Příbrami, nabídne Odras bohatší a zajímavější obsazení, atmosféru festivalové pospolitosti i stanové městečko a zázemí v krásném zámeckém parku.

Třidenní nabitý program přinese atraktivní zábavu pro všechny věkové kategorie - od studentstva až po rodiny s dětmi. Barokní dvorec rozezní symfonický orchestr, k tanci i poslechu vystoupí jazz bandy, rockové kapely, rapeři, diskžokejové, písničkáři, sbory a mnohé další alternativní hudební uskupení. Jako doprovod-

Z loňského ročníku Odrasu. Foto: Sofie Pazlarová

ný program čeká návštěvníky prodejní galerie, divadlo, promítání autorských filmů, rukodělný

trh, swap, množství besed a workshopů, bojovka i dětský den.

Do Rtišovic, které jsou od centra Příbrami vzdálené asi 10 km, se dá pohodlně dostat hromadnou dopravou, mikrobusem zjišťovanými pro návštěvnictvo či individuálně autem. Vstupné na celý program je dobrovolné, akce by se neuskutečnila bez podpory města Příbram. Další informace i kompletní program naleznete na sociálních sítích Festivalu Odras či na webu od-raz.cz.

■ **Martin Čermák**
festival Odras

Na Schoolstocku vystoupí soubory „zušek“

ZUŠ na náměstí T. G. Masaryka 155 chystá pro příznivce hudby a open-air festivalů přehlídku souborů a kapel základních uměleckých škol příbramského regionu.

Návštěvníci akce nazvané Schoolstock 2024 se mohou těšit na barevnou škálu hudebních stylů odrážejících se v rozmanitých skladbách a písničkách, a to v podání žáků ZUŠ Březnice, ZUŠ Dobříš, ZUŠ Příbram I, nám. T. G. Masaryka, ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, ZUŠ J. J. Ryby Rožmitál pod Třemšínem a ZUŠ Sedlčany. Přehlídka tvoří součást celostátního happeningu „zušek“ ve veřejném prostoru, který se nazývá ZUŠ Open. Záměrem je upozornit na systém uměleckého vzdělávání v České republice.

Do akce se zapojí přes 440 základních uměleckých škol. Akci ZUŠ Open pořádá Nadační fond Magdaleny Kožené ve spolupráci s Asociací ZUŠ, podporují ji Česká televize a Český rozhlas. Schoolstock se koná ve středu 29. května od 14.00 do 20.45 na nám. T. G. Masaryka.

VYSTOUPÍ:

14.00–14.45: Qvattro, 2009 (ZUŠ Dobříš)

15.00–15.45: Redband (ZUŠ Sedlec-Prčice)

16.00–16.45: Soubor ZUŠ pod vedením Jana Marhoula; Poprocková kapela (ZUŠ Sedlčany)

17.00–17.45: Březjazz (ZUŠ Březnice)

18.00–18.45: Universální orchestr (ZUŠ J. J. Ryby Rožmitál pod Třemšínem)

19.00–19.45: Bigband ZUŠ A. Dvořáka; Ladies and Gentlemen (ZUŠ A. Dvořáka Příbram)

20.00–20.45: Y.O.L.O.; Roofers (ZUŠ Příbram I)

■ **Lucie Širmerová**
ZUŠ Příbram I

Z vystoupení na loňském Schoolstocku.

Foto: ZUŠ Příbram I

Balfolk: zábavné tance z celé Evropy

Když se řekne tanec, leckdo si představí na prvním místě vídeňský valčík nebo českou polku – prostě klasiku, která se učí v tanečních. Lidový tanec zase evokuje kroje a složitou choreografii, na kterou jsou místní patřičně hrdí. No a do třetice do moderního tance splývá všechno ostatní, co si neumíme zařadit do nějaké z prvně jmenovaných škatulek.

Nešlo by spojit eleganci klasických tanců s mnohotvárností a zábavností tanců lidových? Šlo! Přesně o to se snažíme na balfolku – ostatně samotné označení je spojením slov „ball“ – ples a „folk“ – lidový. Nápad se zrodil ve Francii v 70. letech a rozšířil se postupně po celé Evropě a dnes již není země, kde by se např. Andro, Repasseado nebo Chapelloise netančilo. Dokonce i u nás, v České republice, máme několik kapel,

které tvoří a hrají skladby určené pro balfolkové tance – za všechny jmenujme ba.fnu a Bal Lab.

Od května letošního roku zkusíme balfolk i v Příbrami, budeme se scházet každou středu v 19.00 před Junior klubem. Každý tanec se nejdříve naučíme a pak si rovnou zatancujeme. Není potřeba žádná předchozí taneční zkušenost (dřevo nedřevo, rozpohybujeme se všichni) ani pravidelná docházka, jen pohodlné

oblečení a chuť si zkusit něco nového. A to nejlepší nakonec – žádné příspěvky se nevybírají. Více informací na webu balfolk.cz a ve facebookové skupině Balfolkvpříbrami.

■ **Martin Šácha**

Vítání letního SLUNOV RATU

15. červen | 16:00 - 21:30
JUNIOR KLUB • TERASA, LOUKA

WWW.KULTURA.PRIBRAM.EU

VSTUP ZDARMA NOVÝ
10:00 - 17:00 RYBNÍK

PŘÍBRAM POD PĚTI KRUHY

| 20 SPORTOVNÍCH STANOVÍŠŤ |
| VĚDOMOSTNÍ DISCIPLÍNY | AKCE PRO CELOU RODINU |

MĚSTSKÉ KULTURNÍ
CENTRUM PŘÍBRAM

SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ
MĚSTA PŘÍBRAM

Lavička s wifi už dnes není smart

„Koncepte smart city by tedy měla primárně usilovat o používání, respektive implementaci chytrých řešení v celém procesu fungování našeho města,“ říká Aleš Barášek, předseda komise Smart city, v nové rubrice o komisích a výborech města.

ČEMU SE VĚNUJE KOMISE SMART CITY?

Předně děkuji, že se tématu smart city můžeme věnovat. Než se dostanu k odpovědi na vaši otázku, rád bych zmínil pár pro mě důležitých věcí. Nejprve si řekněme, co to vlastně smart city je a proč o tuto cestu usilovat. V překladu smart znamená chytrý, city město. Koncepte smart city by tedy měla primárně usilovat o používání, respektive implementaci chytrých řešení v celém procesu fungování našeho města. Musíme si uvědomit, že není dobré vidět smart city izolovaně, jako něco, co stojí vedle fungování města. Mělo by to být jeho nedílnou součástí, nacházet chytrá řešení jednotlivých problémů. Čím chytrější budou řešení, tím lépe se nám tu bude žít. Uvedu příklad - systém parkování - pokud vymyslíme chytré monitoring volných parkovacích míst, nebudeme muset zdaluhavě a neekologicky hledat volné parkovací místo, ale pojedeme rovnou tam, kde zaparkujeme. Nebo přechod pro chodce - pokud jej vymyslíme chytré, radikálně zvýšíme bezpečnost chodců.

Naši práci by mělo být přinášet onen chytrý pohled na věc, nebo dokonce témata, která by se měla chytré řešit. Pořád jsme poradní orgán rady, a tedy našimi výstupy by se měli zabývat městští radní a vedení. To se teď ale neděje.

PROČ K TOMU NEDOCHÁZÍ?

Systém fungování města není připraven ve své struktuře na onen chytrý pohled, na jeho zakomponování do návrhu řešení. Momentálně není vůle toto změnit, možná ani schopnosti. Je to škoda, protože tým, který pracuje v komisi Smart city, je skvělý. Sešli se v něm neuvěřitelně šikovní lidé. A vím, že jsme schopni občanům i městu ušetřit hodně finančních prostředků a starostí. Ale nemáme tu protistranu, nemáme kam předávat naši práci.

KDYŽ JSEM O TOM MLUVIL S MÍSTOSTAROSTOU VLADIMÍREM KARPÍŠKEM, ŘÍKAL, ŽE VIDÍ PROBLÉM V TOM, ŽE JE TŘEBA PODSTOUPIT URČITOU PROCEDURU V PODOBĚ OSVOJENÍ NÁVRHU KOMISE A PŘEDÁNÍ DÁLE. NENÍ TEDY POTÍŽ SPÍŠE V KOMUNIKACI?

Tato domněnka není správná. Když se podíváte do statutu komise, tak z něj vyplývá, že my dáváme podněty a nápady, které jsou všechny v zápisech z jednání. Další je pak na radě a vedení města. Potíž vidím také v tom, že na radnici není nikdo, kdo by měl jasně danou zodpovědnost za implementaci smart řešení. Navrhovali jsme

takovou pozici i zřídit, třeba jen na poloviční úvazek, ale hlavní je, aby ten člověk měl potřebné kompetence tyto záležitosti prosazovat.

PROČ JE DŮLEŽITÉ, ABY SE PŘÍBRAM VĚNOVALA KONCEPTU SMART CITY?

Snaha o levná a funkční řešení, která dávají smysl a jsou v podstatě investicí do budoucna, se počítá vždy. Zapomeňme na rozšířenou představu, že smart city je o pseudochytré lavičce s wifi a nabíječkou - vše prochází svým vývojem a tato představa je dávno překonána. Opravdu jde o přístup k řešení naprosto běžných provozních či investičních činností, které díky chytrému pohledu můžete vylepšit a posunout na vyšší úroveň používání a hodnoty.

V KOMISI JSTE SE ZABÝVALI TŘEBA VEŘEJNÝM OSVĚTLENÍM ČI PARKOVACÍM DOMEM. CO LZE V TĚCHTO PŘÍPÁDECH ŘEŠIT Z HLEDISKA SMART CITY?

Běžně vnímáme veřejné osvětlení jako samozřejmost, která poskytuje osvit města. V komisi však vidíme veřejné osvětlení jako obrovskou příležitost, jak zvýšit bezpečnost ve městě, jak získat informace o dopravě či parkování. Veřejné osvětlení, respektive prvky, ze kterého se skládá, zejména zdroj elektrické energie a samotný podpůrný systém, tedy stžár, vnímáme jako možnost, kam velmi levně umístit prvek kamerového systému - kameru. Náklady na zřízení a provoz pak budou násobně nižší než dnes. A hlavně, míst, kam můžete kameru instalovat, máme k dispozici tisíce. Anebo můžeme umístit prvek takzvané senzorické sítě, který měří třeba kvalitu ovzduší či hluk. Také lze osadit panické čidlo, abychom v případě volání o pomoc nebo střelby o této situaci věděli.

V parkovacím domě jsme navrhli konkrétní řešení pro jeho lepší a levnější fungování. Neztotožňujeme se s myšlenkou mít v parkovacím domě stálou službu, je to příliš drahé a v dnešní době plně technických řešení naprosto zbytečné. Umíme nabídnout myšlenky řešení přístupu, bezpečnosti či zakomponování do celkového systému parkování.

DAL BYSTE DALŠÍ TIPY, CO ZNAMENÁ SMART CITY?

Vezměte jakýkoliv problém města, jakoukoliv rutinní činnost a podrobně ji novému, chytrějšímu pohledu - od již zmiňovaného řízení parkování, využití veřejného osvětlení pro zvýšení bezpečnosti ve městě, přes bezpečnější přechody, svoz komunálního odpadu a nakládání s odpady, elektronickou agendu úřadu, řešení energetické soběstačnosti či energetický management, monitoring stavu životního prostředí až po budování startupového prostředí, open data či vylepšování podmínek pro fungování škol. A nesmíme zapomenout na možnost efektivního a postupného zakomponování prostředků AI.

Aleš Barášek

MOBILNÍ TELEFONY A INTERNET POUŽÍVÁME ČTVRTSTOLETÍ A VYPADÁ TO, ŽE DIGITALIZACI JSME VĚTŠINOVĚ NAKLONĚNI. SMART CITY ALE NENÍ ANI PŘÍBRAM, ANI VĚTŠINA MĚST V ČESKU. PROČ?

V přístupu obcí a měst jsou velké rozdíly. Na první pohled vidíte, jak to někde funguje a někde ne. Mnohdy je to otázkou schopnosti řešit dané situace chytré, s nadhledem a přesahem. Kde pochopili, že smart city má být nedílnou součástí života obce, to funguje lépe, o tom není sporu. Jak město vnímá příležitosti, která chytrá řešení nabízejí, souvisí s jeho vedením. Někdo je progresivní a spatřuje jednoznačné výhody, někdo je vidět nedokáže a stále dokola řeší situace a problémy rutinně a neefektivně. Musíme si uvědomit, že chytrá a nová řešení se týkají chodu samotného úřadu. Jak jeho digitalizace a používání informačních systémů, tak i jeho řízení. V Příbrami nám chybí projektové řízení, vůbecho na úřadu nenajdete. A to je z pohledu implementace nejen chytrých řešení špatně.

PŘÍBRAM REALIZOVALA PROJEKT CHYTRÁ PŘÍBRAM 2030. CO SE PODAŘILO USKUTEČNIT?

To se, prosím, ptejte vedení města. Z mého pohledu je toho bohužel minimum, dokonce si troufám tvrdit, že nic. Pro upřesnění, ty projekty jsou dokonce dva. První pěkně popisuje možnosti a implementaci chytrých řešení, nabízí i akční plán projektů s časovou náročností. Materiál je dobrý návod, jak na to, i když je samozřejmě nutné provádět jeho aktualizaci s ohledem na dostupnost nových technologií. Pak je druhý projekt, který se zaměřuje na komunikaci a řízení samotného úřadu. Tento projekt říká, co je potřeba udělat, jaké změny provést právě ve fungování města jako úřadu, aby byl

Na webu pribram.eu, resp. pod zkratkou 1url.cz/KuamN lze najít strategii Chytrá Příbram 2030 včetně akčního plánu.

chytřejší. Jak nastavit procesy, aby byly lepší. Jaké kroky provést, aby pracoval efektivně. Jak lépe komunikovat s občany. Oba projekty stály nemalé peníze, ale předpokládám, že se těmito materiály nikdo průběžně nezabývá a že jejich potenciál bude nevyužit.

PŘEDSTAVÍTE SI, JAK „SMART“ BUDE PŘÍBRAM V ROCE 2030?

Velmi rád, ale ono to moc nejde. V rámci fungování města není připraven systém pro realizaci cílů. Možná se občas podaří zpracovat jednotlivosti, ale to je tak vše. Strategii máme, máme k dispozici skvělý tým komise Smart city, ale plány je třeba začít uskutečňovat. Jsme k dispozici a jsme jako komise schopni pomoci, ale nemůžeme být onou hybnou silou. Tady je to na vedení města, aby dalo věcem správnou prioritu a mělo vůli konat. Musíme si uvědomit, že nasazování prvků smart city je v dnešní době naprostá samozřejmost a nutnost, nikoliv nadstandard. Populace stárne, budou chybět schopní lidé. Bez chytrých řešení bude realizace dnes běžně dostupných služeb města problematická. Město bude ztrácet tam, kde by mohlo získat.

■ Stanislav D. Břeň

Nastavit procesní pravidla

Reagujeme na výzvu z rozhovoru ohledně plnění strategie Chytrá Příbram 2030. Dokument je pro naše město jednoznačně přínosem. Minimálně třetina opatření vycházejících z implementační části je přinejmenším částečně realizována. Jsou to: Zavést možnost participativních rozpočtů na ZŠ; Zlepšit osvětu a výchovu občanů v environmentálních otázkách; Zavést motivační program v oblasti odpovědného přístupu k produkci a třídění odpadů; Optimalizovat systém parkování na území města; Zvýšit dopravní bezpečnost chodců a cyklistů; Podpořit rozvoj cyklo dopravy; Podpořit partnerství veřejného a soukromého sektoru; Zpracovat Strategii rozvoje MěÚ Příbram; Vypracovat strategii hospodaření s majetkem; Zpracovat vybrané sektorové strategie, koncepce a další podklady pro strategické řízení; Zavést systém pravidelného monitorování spokojenosti zaměstnanců úřadu. Dokument je dynamický s výhledem do roku 2030, a tak budeme ještě posuzovat priority s ohledem na trendy a inovace.

V krátkosti ještě ke komisím. Jedná se o poradní orgán rady, který má podle statutu nastaven i proces předávání informací. Hovoříme-li o komisi Smart city, pak informování ze strany koordinátora komise, který zprostředkovává informace mezi komisí a členy rady,

funguje. Kopie zápisů jsou předávány v souladu se statutem komise a samozřejmě je zde možnost předložit i samotný zápis jako samostatný bod pro jednání rady, kterým by tento zápis rada vzala na vědomí. Nicméně vzetí na vědomí neřeší podstatu předsedou komise nastiňované problematiky. Podněty a návrhy komise Smart city jsou ve velké míře formulovány obecně. Aby rada mohla v konkrétní věci rozhodnout, musí se obecný „nápad“ převést do reálných možností, analyzovat finanční a časovou náročnost na naplnění „představ“ o tom, jak by to mělo fungovat. Těmito činnostmi se pak zabývají zaměstnanci, do jejichž gesce konkrétní téma patří. Pokud je možné návrh realizovat a rada je kompetentní o této skutečnosti rozhodnout, pak je příslušným odborným útvarům předložen materiál k rozhodnutí. Na závěr si dovoluji poznamenat, že komise Smart city doposud radě města nepředložila žádný konkrétní návrh k projednání.

■ Vladimír Karpíšek
Městský úřad Příbram

inzerce

ZVEME VÁS NA

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

MASARYKOVA SANATORIA DOBŘÍŠ

NA CO SE MŮŽETE TĚŠIT?

PROHLÉDNETE SI NAŠI BUDOVU ZVENKU I ZE VNITŘ

DOZVÍTE SE, KDO JSME A JAKOU PÉČI POSKYTUJEME

SEZNÁMÍME VÁS S MOŽNOSTMI PRÁCE U NÁS

KOŽNÍ LÉKAŘ VÁM ZKONTROLUJE ZNAMÉNKA DERMATOSKOPEM

ZMĚŘÍME VÁM TLAK, HLADINU CUKRU V KRVÍ, VYZKOUŠÍTE SI ERGOTERAPII, PORADÍME VÁM V OBLASTI VÝŽIVY ...

NEBUDE CHYBĚT ANI KULTURNÍ PROGRAM A ZÁBAVA PRO DĚTI

18.6.2024

ÚTERÝ

14:00 - 17:00 HOD.

DOBŘÍŠ

NA ČIHADLECH 833

MASARYKOVO
SANATORIUM
DOBŘÍŠ

www.medi-help.cz

| 21 |

Květen v HMP: zkáza domu Jechů, dětská výstava a symbolické vstupné

Hornické muzeum Příbram zve v květnu k návštěvě expozic za symbolickou kačku, otvírá novou výstavu, geopark a prezentuje výsledky spolupráce s rožmitálskými dětmi.

Pohled na dům čp. 9 v Plzeňské ulici směrem k náměstí, rok 1961. Zdroj: archiv Hornického muzea Příbram

Ve školním roce 2023/2024 navázalo Hornické muzeum Příbram spolupráci se ZUŠ J. J. Ryby v Rožmitálu pod Třemšínem na celoročním projektu výtvarného oboru. Tématem projektu pro tento školní rok jsou rostliny a učitelka Lucie Králová si ke spolupráci přizvala botaničku Hornického muzea Příbram Lindu Trunečkovou. Botanička připravila žákům třídní vzdělávací program nazvaný *Tajemství rostlinné říše*, ve kterém se děti postupně seznámily s pestrostí rostlin, s nejrůznějšími zajímavostmi jednotlivých jejích zástupců a s řadou dalších důležitých poznatků. Detaily rostlin se naučily pozorovat pomocí botanické lupy a mikroskopu a následně svá zjištění zakomponovaly do kreativní práce.

Zajímá i vás, jak se děti s tématem vypořádaly a co vše se jim na rostlinách líbilo? Výtvarné práce budou k vidění na výstavě v budově ZUŠ v Rožmitálu pod Třemšínem, přičemž výzdobu školy budou tvořit nejen v tomto, ale i v příštím školním roce. Dne 16. května od 17.00 se uskuteční vernisáž výstavy.

SYMBOLICKÉ VSTUPNÉ

V souvislosti s Mezinárodním dnem muzeí zpřístupní muzeum své expozice a podzemní trasy v sobotu 18. května za symbolické vstupné jednu korunu. „Za kačku“ mohou zájemci od 9.00 do 18.00 navštívit jak expozice a podzemní trasy na Březových Horách, tak i pobočky Památník Vojna Lešetice, Skanzen Vysoký Chlumec, Muzeum zlata Nový Knín a Muzeum Špýchar Prostřední Lhota.

Ve 14.00 se navíc koná slavnostní otevření nově vybudovaného geoparku na dole Vojtěch. V něm muzeum prezentuje 20 velkorozměro-

vých vzorků místních typických hornin a geologických zvláštností z různých období starohor a prvohor, které časově pokrývají období zhruba

Nově vybudovaný geopark na dole Vojtěch.

Foto: HMP

300 milionů let. Vystaveny jsou objemné ukázky tří vybraných typů rudních žil z prostoru příbramského uran-polymetalického revíru. Navezený materiál z Jinecka návštěvníkům ukáže, jakým způsobem se dají nalézt zkamenělé schránky trilobitů v prvohorních břidlicích.

ZKÁZA PŘÍBRAMSKÉHO DOMU JECHŮ

Nová výstava Hornického muzea Příbram ilustruje život v Příbrami na přelomu 19. a 20. století na příkladu rodiny Jechů, obývajících dům čp. 9 v Plzeňské ulici. Zároveň podává svědectví o zvláštnosti a o křivdě, jež se stala lidem i městu v rámci asanace ulice v letech 1961–1962 a kte-

rou mnozí Příbramané dodnes mají v živé paměti. Na výstavu mohou zájemci zavítat během běžné návštěvní doby muzea od 29. května do 29. září 2024, zváni jsou také na slavnostní zahájení, které se koná v úterý 28. května od 18.00.

Patrový měšťanský dům vystavěla rodina mlynáře Jana Jecha (1817–1905) krátce po roce 1860. V přízemí zřídili krupařský krámk s bytem, další tři byty v patře měly sloužit nejstarším členům rodiny jako útočiště ve stáří. Dům se zapsal do kulturního povědomí jako vůbec první v Příbrami, na který byla osazena pamětní deska zdejšímu rodákovi Janu Karlu Škodovi (1810–1876). Nakonec se objekt stal osudným objev nového uranového ložiska v roce 1947, následovaný obratem politického systému v Československu po Vítězném únoru 1948. S vyššími nároky na dopravní obslužnost a s bytovou krizí spojenou s budováním bylo rozhodnuto o asanaci celé Plzeňské, resp. Stalinovy ulice. Dům čp. 9 s přílehlou zahradou i přes odpor poslední majitelky zdemolovala těžká technika v únoru 1962.

V expozici návštěvníci najdou dosud nepublikované fotografie domu, okrasné zahrady, podobanky a řadu rodinných památek. Zvláštní

pozornost bude věnována příbramskému učiteli a členu výboru zdejšího muzea Čeňku Jechovi (1860–1954) a Anděle Jechové (1902–1984), dámské krejčové a majitelce módního salonu v Praze. V rámci doprovodného programu muzeum nabídne tematické přednášky a komentované prohlídky. Partnerem výstavy je příbramské květinářství Ateliér Viju viju.

■ Stanislava Charvátová
Hornické muzeum Příbram

EURO 24

PROMÍTÁNÍ ZÁPASŮ ČESKÉ REPUBLIKY

UEFA
EURO2024
GERMANY

NOVÝ RYBNÍK KAMENNÉ PODIUM

POR

CZE

18. 6. 21:00

GEO

CZE

22. 6. 15:00

CZE

TUR

26. 6. 21:00

VELKOPLOŠNÁ OBRAZOVKA
PROGRAM ZAČÍNÁ HODINU PŘED VÝKOPEM
DOPROVODNÝ PROGRAM

MĚSTSKÉ KULTURNÍ
CENTRUM PŘÍBRAM

MS V HOKEJI

PROMÍTÁNÍ ZÁPASŮ

ČESKÉ REPUBLIKY

V PLAY OFF

PŘÍBRAM

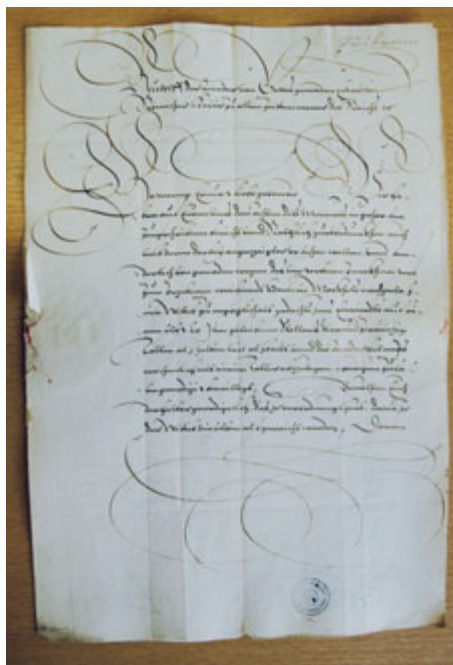
- Velkoplošná obrazovka
- Program začíná hodinu před začátkem zápasu
- Doprovodný program

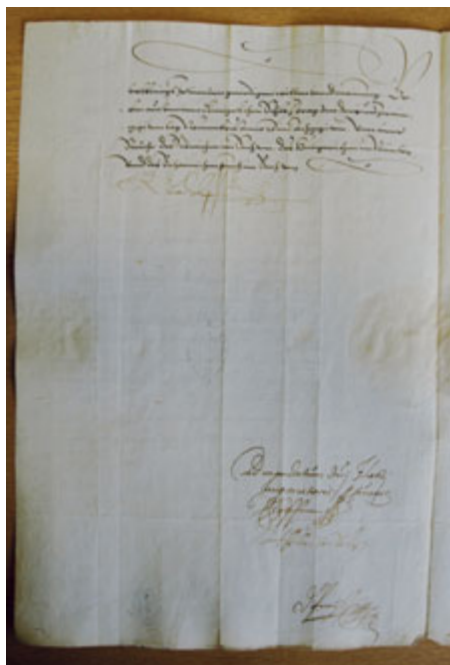
MĚSTSKÉ KULTURNÍ
CENTRUM PŘÍBRAM

Příběhy z Březového vrchu IV.: hormistr Hans Möckel

Po sesazení a zatčení hormistra Hanse Seyfferta pro zjištěnou zpronevěru peněz příbramského bergwerku se v září 1557 stal hormistrem Hans Möckel.

List Rudolfa II. ohledně zaplacení Margarethě Möckelové za stolu, kterou vyrazil její zemřelý manžel, 1580.

Zdroj: SOKA Příbram

Hans Möckel (Meckl) přišel do Příbrami z Jáchymova, kde byl přísežným. Poprvé se zde v písemných pramenech objevuje v lednu 1532, kdy si jako lénhavě čili samotěžař společně s Paullem Flamigkem propůjčil fundgrubu (náleznou jámu) s oběma nejbližšími mírami u Všech svatých poblíž „práva“ (beim gericht). V prosinci 1534 si propůjčil staré opuštěné dílo svatý Michal ležící u cesty do Březnice za svatým Janem, což byl podle Eduarda Klescynského (1855) důl, ovšem leží tu stín pochybnosti, protože do Březnice se tudy chodilo kolem špitálního kostelíka svatého Jana, stojícího na předměstí (zhruba v místech současné vozovky před obchodním domem Skalka), kde se konaly i bohoslužby pro německy mluvící a převážně luteránské horníky.

V červenci 1537 si Hans Möckel propůjčil starou a opuštěnou fundgrubu Medvěď s oběma nejbližšími mírami, ležící za hutí u Baština na sv. Wolfgangu pod Lazcem, kde byla puchýrna ještě v březnu 1551.

V dalších letech byly propůjčky udělovány kverkům bez konkrétních jmen, která se začínají uvádět zase až v roce 1553. Je pravděpodobné, že Möckel byl členem některého kverkšaftu. V únoru 1553 si společně s Eliášem Wolffendorferem propůjčil u hutě fundgrubu zvanou Svatá Barbora – jedna byla nad Suchomelovým mlýnem a druhá na Strachovském vrchu, takže hutí zde uvedenou je obnovena huť v Podlesí.

V roce 1555 byl Hans Möckel horním přísežným a měřičem, který vymezil na Březovém

vrchu devatenácti mužům pracujícím v dolech parcely 50 × 25 loktů (český loket = 59,76 cm) pro dvorek. Dvacátý důl (pozdější čp. 2 vedle cáchovny, čp. 1, dnes škola na náměstí J. A. Alise), který už stál mezi hořejší 4. a 5. mírou za dolem Naší milé Paní, tj. Matky boží, byl i s velkým pozemkem 600 × 150 loktů propůjčen právě Möckelovi. K tomu mohl užívat studnu a kolem ní pozemek 1000 × 800 loktů, ležící mezi dolem Husa 2. a 3. mírou za Štolovou fundgrubou. Díky vlastnímu bydlení a zemědělskému pozemku se situace dělníků v dolech výrazně zlepšila, protože si mohli alespoň zčásti opatřit živobytí v případě, že se vyplacení hornické mzdy opozdilo.

HANEBNÝ OBVIŇUJÍCÍ DOPIS

Hormistr Hans Seyffert vydržel v úřadu rok a čtvrt, když vyšetřovací komise zjistila, že podle hutních účtů chybí 183 zl. 47 gr. 3 d., které zpronevěřil. V létě 1557 pokračovali radové české komory ve vyšetřování. Nakonec se řešil hanebný obviňující dopis, kterým hormistr Hans Seyffert a jeho tři přísežní nespravedlivě obvinili ze zpronevěry knapšaft, Hanse Möckela a hutního písaře Michaela Ratticha. Komisaři hormistra Seyfferta a jeho dva přísežné vsadili do vězení, třetí se tomu vyhnul pro svou tělesnou slabost. Když bylo prokázáno, že udání bylo falešné, komise 15. září nařídila svolat knapšaft a provinilého hormistra a přísežné tam přivést. Před celou shromážděnou hornickou obcí se mělo znovu veřejně oznámit, z čeho knapšaft, Möckela a Ratticha křivě obvinili.

Měli jim do očí říct, že o nich mohou mluvit jen jako o počestných lidech, a požádat je o odpuštění toho, co špatného o nich řekli. Přísežní pak měli být ponecháni na svobodě, Hans Seyffert měl do definitivního uzavření vyšetřování a revize účtů zůstat ve vězení.

Správce hormistrovského úřadu Hans Möckel a správci úřadu desátníka Cristoff Kansit a Hans Pocksdorfer z Pocksdorfu pak poslali komoře zprávu o průběhu veřejné omluvy, která se konala v sobotu 18. září.

RAČTE MI PRO RÁNY BOŽÍ ODPUSTIT

Nejprve předstoupil před tyto muže, přísežného Hanse Maschaura a knapšaft Hans Seyffert a řekl: „Já, Hans Seyffert, vás všechny společně zde v knapšaftu odprošuju, že jsem vám nebyl dobrým představeným; jsem mladý muž a nerozuměl jsem tomu, račte mi to pro rány boží odpustit a prominout.“ Hans Schmid, Bastel Perger a Cristoff Richter odprosili knapšaft týmiž slovy jako Hans Seyffert.

Podruhé odprosili Hans Seyffert poctivého Hanse Möckela podáním ruky a slovy „Lieber pane“ a pokračoval německy: „Já vás prosím pro rány boží, co jsem proti vám učinil a napsal, račte mi to pro rány boží odpustit a prominout, neboť já o vás nevím nic než jako o muži milujícím poctivost a upřímnost a věrném ve své službě a chování.“ Týmiž slovy potom odprosili poctivého Michaela Ratticha.

Nový hormistr Möckel se však musel zabývat důsledky Seyffertova hormistrování ještě v srpnu 1564, protože jeho předchůdce zůstal tehdejšímu budějovickému desátníkovi Melcherovi Raichenauerovi dlužen za olovo, lůž a železo 63 kop míšeňských a 19 malých grošů, které měly být zaplacený z Naší milé Paní, protože za Seyffertovy správy ostatní doly nevydělávaly. Möckel chtěl, aby dluh vyrovnal celý bergwerk, ne pouze jediný důl, protože ostatní šichtmistři předtím „dělali Seyffertovi dobře“.

V prosinci 1534 si propůjčil staré opuštěné dílo svatý Michal ležící u cesty do Březnice, zhruba v místech současné vozovky před obchodním domem Skalka.

”

Poskytněte snímky do knihy

Příbramský archiv shání staré fotografie březohorských domů a ulic, mohou být i z rodinných alb s lidmi. Budou použity pro chystanou knihu o Březových Horách, která vyjde v tomto roce. Čím starší fotografie, tím lepší. Snímky naskenujeme, nebo prosíme o zaslání kvalitního skenu (v rozlišení 300 dpi) na e-mail vera.smolova@soapraha.cz.

ŠICHMISTROVÁ MARGARETHA

Za hormistra Möckelova prodal knapšaft v roce 1560 dělníkům v horách další tři domy. Do roku 1562 pracovalo asi 17 dolů, v roce 1563 jejich počet klesl na 15. Toho roku se objevuje poprvé a naposledy v jejich seznamu šichtmistrová, a to u dolu na hořejší 4. a 5. míře za Bohatou útěchou na Zajici (Haselbergu), což byl tehdy nejlepší důl. Post šichtmistra tam zastávala Möckelova manželka Margaretha.

V roce 1565 pracovalo deset dolů, v roce 1566 už jen šest: Praděd, na fundgrubách Darované štěstí (Beschert Glück) a Svatý Vavřinec na Vrančické hoře u Životic, na hořejší 2. a 3. míře za Bohatou útěchou na Zajici, na dolejší 5., 6., a 7. míře za Německou štolou na Strachovském vrchu a na fundgrubě Bohatá útěcha na Zajici.

Chyběly peníze na mzdy. Panovník sice stále platil na 71 kukusů na štole Josef Marie, nejstarším známém odvodňovacím a průzkumným systému raženém od r. 1526 od Litavky, na Naší milé Paní (Matce boží), kde byl šichtmistrem Michael Rattich. Ale v únoru 1565 Möckel prosil místodržícího Ferdinanda Tyrolského o další finanční výpomoc s tím, že dalšímu úspěšnému ražení této stoly dosud bránily nedostatek dělníků, špatné počasí a požár, ale na Bohaté útěše se dolovalo dobře a v huti se mohlo tavit. Císař Maxmilián I. se v únoru 1566 svého bratra a místodržícího Ferdinanda Tyrolského ptal, zda má smysl tuto štolu prohlubovat, ale cupusy i pak platil. Nakonec se v ražení stoly pokračovalo a ukázalo se tam dostatečné množství stříbrné rudy, takže byli oba spokojeni.

Začátkem roku 1567 však přišla k české komoře na hormistra Möckela anonymní stížnost, že jedná hlavně ve vlastní prospěch, že byl zbouřán jeden žentour a železo a dřevo z něj použil pro svou potřebu, takže kverkové jsou zklamáni a už nechťejí pracovat na bergwerku jako dřív.

Roku 1567 byl propuštěn hutní písař Hans Wentzel, protože provoz zchátralé hutě se téměř zastavil. V roce 1568 pracovalo osm dolů, na Březovém vrchu přibyla fundgruba Třešně. Odešel také desátník Michael Rattich, který byl osm let i palicem stříbra a kterému bergamt za tuto službu dlužil plat 32 tolarů, tj. 4 tolary ročně (tolar = kopa míšeňských grošů). Nesehnal už další práci, byl chudý. Komora nařídila Möckelovi, aby mu dluh uhradil.

Po Rattichově odchodu musel spravovat úřad desátníka Möckel, který žádal, aby tedy dostával místo dosavadního ročního platu 80 tolarů 100 tolarů jako hormistři v jiných místech, protože cena životních potřeb rostla. Psal, že je už starý a slouží císařům již 26 let, z toho v Příbrami pat-

náctým rokem. Císař Maxmilián I. mu přídavek schválil svým listem z 28. listopadu 1567, hormistr ale peníze navíc nedostal.

Dne 27. června 1569 nadřizení Möckelovi napsali, aby poslal chybějící vyúčtování desátku, bergwerku a hutě, ale už to nestihl. Před 19. srpnem 1569 zemřel.

Margaretha Möckelová chodila v době manželovy smrti s outěžkem (mit schweren Leib). Po hormistrovi jí kromě několika malých dětí zůstaly i dluhy, a tak požádala komoru o finanční výpomoc s odůvodněním, že její muž byl hormistrem 12 let, sloužil věrně a pracoval v různých hornických komisích v Kutné Hoře, Budějovicích a jinde. Chtěla provizi (důchod), ale radové komory 30. srpna 1569 rozhodli, že dostane jednorázově 40 tolarů (vlastně pololetní manželův plat), což 27. listopadu 1569 potvrdil i císař.

SVĚDECTVÍ O „MIKROMANAGEMENTU“ RUDOLFA II.

Margaretha měla po manželovi alespoň pěkný dům. Není známo, proč požádala roku 1579 knapšaft o novou parcelu, ale dostala místo 50 × 25 loktů poblíž Veselého rytířstva (pozdější Kovářská šachta na dnešním náměstí J. A. Alise).

Roku 1580 se obrátila na bergamt, a ten přímo na nejvyššího hormistra, kvůli vodní štole (Josef Marie), kterou její zemřelý manžel na své náklady zřídil v 50 látrech (in di 50 lachter zde asi ve smyslu v délce 50 láter) v tvrdé skále a z níž se vedla voda na důl Naší milé paní a Veselé rytířstvo k wasserkunstu (čerpadlům a mříhadlům). Podle nejstarší dochované důlní mapy, kterou vyhotovil pravděpodobně její manžel, je štole Josef Marie po Matkobožské žíle s dolem Naší milé Paní skutečně spojena. Na mapě z roku 1848 je ale zakreslena tak, že ražba štole Josef Marie nedostoupila až k dolu, který byl podle Pamětního spisu z roku 1875 míhadly odvodňován.

Margaretha si stěžovala na svou nouzi a chudobu a nejpokorněji prosila, aby jí byly vynaložené peníze vráceny. Tuto skutečnost o štole potvrdilo několik zdejších lidí, a protože se odvolávala na to, že pravdu o štole ví i nejvyšší hormistr, bergamt mu 20. října 1580 její žádost přeposlal a čekal jeho rozhodnutí. Margaretha žádala, aby jí z investovaných 24 tolarů byla polovina zaplacená co nejdříve a druhá byla vyplácena po tolaru týdně. Její prosba se v Praze dostala až k Rudolfovi II., který pro ni 23. listopadu 1580 osobně podepsal písemný císařský povolující list, který se dochoval do současnosti. Je fascinující svědectvím o tom, že se Rudolf II. zabýval i takovými záležitostmi.

Dne 22. dubna 1583 přišla Margaretha Möckelová do bergamtu s Nickelesen Wackerem a jeho tchyní Annou, vdovou po Georgovi Wolffovi. Prohlásili, že už dříve učinili freimark (směnu), kterým Margaretha svůj dům po Möckelovi dala Georgovi Wolffovi za dům, který Wolff postavil ve městě u špitálu a za přídavek 13 kop míšeňských grošů. A tím odvážná Margaretha Möckelová z příbramských pramenů mizí.

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze – SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. května 1894

Příbramské doly procházely obdobím úpadku. Snížení ceny stříbra situaci ještě zhoršovalo a zaměstnanci se začínali bouřit. Ministerstvo orby z obav před dalšími nepokoji nařídilo báňskému ředitelství, že na 1. května nesmí žádnému horníkovi poskytnout dovolenou. Prvomájová demonstrace byla pod přísným trestem zakázána.

4. května 1884

zemřela Marie Anna Savojská, vdova po českém králi a rakouském císaři Ferdinandovi I. Dobrotivém. Dne 9. května byly na příbramském reálném a vyšším gymnáziu konány zádušní bohoslužby. Svatou mši zpíval profesor náboženství P. Havránek za přítomnosti všech žáků a profesorů. Po bohoslužbě se deputace profesorského sboru odebrala k c. k. okresnímu hejtmánovi, aby vyjádřila svůj žal nad jejím úmrtím.

5. května 1914

Vzdělávací sbor pro účastníky Lidové školy a veřejnost uspořádal v sále Městské Besedy přednášku o hudebním skladateli Bedřichu Smetanovi v rámci 30. výročí jeho úmrtí. Přednášel dvorní rada Dr. Josef Theurer. Součástí přednášky byl slavnostní pochod, který Smetana složil k oslavě Shakespeareova jubilea. Společně s Dr. Theurerem na klavír hrál Dr. Šebesta.

9. května 1814

Zemřel Jáchym hrabě Čejka z Olbramovic, světský probošt Svaté Hory.

10. května 1924

V roce 1919 začalo nově zvolené zastupitelstvo jednat o celkové elektrifikaci Březových Hor. Dne 10. května 1924 si starosta Hynek Klička písemně stěžoval okresní správní komisi v Příbrami na průtahy se zavedením elektrického proudu. První transformátor na Březových Horách byl do sítě zapojen až 20. března 1925.

16. května 1874

Císař František Josef I. podepsal zákon o výstavbě železniční trati z Rakovníka do Protivína, která vedla přes Příbram.

21. května 1904

Dne 21. května o třetí hodině odpolední začalo očkování příbramských dětí v budově chlapecké školy Na Příkopech. Rodiče a pěstouni mohli přivést své děti narozené od 1. dubna 1903 do 30. března 1904 a děti, které v roce 1903 nemohly být očkovány kvůli nemoci nebo z jiného důvodu. Očkování prováděl zdarma městský lékař. Další termíny očkování následovaly 28. května, 4., 11., 18. a 25. června.

25. května 1854

Arcibiskup, kníže Bedřich Josef kardinál Schwarzenberg vykonal v Příbrami arcibiskupskou vizitaci spojenou s biřmováním. Při velkolepé slavnosti udělil svátost křesťanské dospělosti 4000 biřmovancům z města a okolí.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

Nejdříve je třeba starat se o to, co máme

Příbram je město s miliardovým rozpočtem. Na opravy svého majetku a nové investice může ročně vydat přibližně 400 milionů korun. Než je vydá, musejí tomu předcházet úvahy, kam tyto prostředky alokovat (stanovit priority), dělají se studie, projekty, soutěží se dodavatel. Jak si Příbram vede v posledním roce?

Přístup nového místostarosty Vladimíra Karpíška ve mně vzbudil naději, že se věci obrátí k lepšímu. Pochopil, že základem dobrého řízení města jsou dlouhodobé vize. Tyto vize se musejí promítnout do několikaletého finančního plánu. Základem takového plánu (střednědobý výhled rozpočtu – SVR) je plán investic, který musí být zpracován také na několik let dopředu. Pro ekonoma města je velmi důležité vědět, na jakou investici, kolik peněz a kdy má plánovat. Musí plánovat, aby se vešel do finančních a realizačních možností města.

V prosinci zastupitelé schvalovali rozpočet na rok 2024, SVR do roku 2028 a plán investic. Uplynulo několik měsíců a já mám dojem, že se dobrý úmysl začíná drobit. Vedení města se nechalo slyšet, že chce zbourat bývalou kotelnu na Rynečku, odstranit ekologickou zátěž a vybudovat zde nové sídlo městské policie (MP). To by byla akce za hodně desítek milionů, přičemž v plánu investic, schvalovaném před čtyřmi měsíci, o ní není zmínka.

MP nyní sídlí v bývalé budově Rudných dolů (RD), která je majetkem města. Starosta nedávno oznámil, že úředníci města mají málo prostor a že chce pronajmout další. Historická budova RD na náměstí T. G. Masaryka chátrá. Jej jediný nájemník by ji měl opustit a my pro něj budeme budovat nový objekt. Předmětem mé kritiky při prosincovém projednávání plánu investic bylo mj. zaned-

bávání řady stávajících budov města, včetně RD, a směřování finančních zdrojů do nových projektů. Dobrý hospodář se v první řadě stará o to, co již má, a teprve když mu zbyde, tak investuje do nového. V opravené budově RD by bylo dost místa pro MP, nové úředníky a jistě i pro další nájemce. Pokud mi chce někdo namítnout, že by byla oprava této budovy příliš nákladná, tak bych se jej zeptal: A jaký máte plán? Nechat RD docházet a spadnout? Nebo to necháte jako kostlivce ve skříni těm po vás?

Další zpráva z vedení radnice oznámila, že se má cena kanalizace v Kozičíně zvýšit z 90 milionů na 185 milionů, tedy na více než dvojnásobek. Důvodem má být rozšíření projektu o dešťovou kanalizaci a opravu vodovodních řadů. Podle starosty by nemělo smysl budovat jenom samotnou kanalizaci. Potom ale vůbec nechápu, proč byl zastupitelům takový záměr dáván nedávno k schválení. Dobrý manažer by nepředkládal zastupitelům v prosinci něco a v březnu sděloval, že to nedává smysl a bude to o téměř 100 milionů dražší. Zároveň se mlčí o tom, kde se na to vezmou zdroje.

Mé kritiky by mohlo být více, ale zatím stačí. Je velice na místě, aby vedení města aktualizovalo plán investic, promítlo jej do nové pracovní verze SVR a seznámilo s ním zastupitele a finanční výbor. Víím, že plán investic i SVR jsou živé materiály, se kterými se musí pracovat průběžně. Tak zásadní

novinky za tak krátkou dobu mne ale překvapují a vzbuzují pochybnosti o promyšlenosti kroků vedení radnice.

Aktualizace reakcí Vladimíra Karpíška v této rubrice: Můj článek v žádném případě nekomentoval velikost investic, nýbrž velké změny plánů starých několik měsíců. Navíc plánů schválených ZM, takže závazných pro RM. Zmínil jsem hledání nových míst pro úředníky nebo městskou policii, přičemž již dávno mohla být opravena budova RD sobrovsou kapacitou. Za budovou bývalého soudu na nám. T. G. Masaryka již desetiletí chátrá zadní trakt, který by stačilo jen rychle opravit a opět by bylo místa nazbyt. V mé krátké replice se ještě dotknul ratingu města, který místostarosta zmiňuje. Když jsem v roce 2014 přišel na radnici, měli jsme naprosto vymetenou pokladnu. Za čtyři roky jsme uvážlivým hospodařením zvýšili rating města o dva stupně na B+. V následném období se hospodařilo tak, že město spadlo na úroveň B–, a nyní se jen vrátilo tam, kde jsem ekonomiku města v roce 2018 předával.

■ **Václav Dvořák**
zastupitel za Spojence

O změnách rozhodují třeba i dotace

Vedení radnice se v tomto volebním období rozhodlo investovat prostředky do oblastí, které nejsou na první pohled příliš viditelné, ale o to více jsou nezbytné pro budoucí rozvoj našeho města. Jedná se zejména o investice do stále více chátrajících lávek a mostů, ale také např. do infrastruktury, bez které se naše město a přilehlé okolí jednoduše neobejde.

Jedna z největších investic nás čeká do čistírny odpadních vod (ČOV). Rekonstrukce spolkně v 1. etapě více než 100 milionů korun a z pohledu běžného občana není vůbec viditelná, avšak je opravdu nezbytná. Každý nový stavebník a investor moc dobře ví, že stávající stav již několik let neumožňuje připojení se na současnou ČOV, a proto jsou stavitelé odkázáni na vybudování vlastní jímky a tím souvisí nejen vyšší stavební náklady pro investora, ale i budoucí náklady na její další provoz.

Kanalizace a vodovodní sítě v Kozičíně jsou pro rozvoj uvedené lokality v katastru města Příbram opět „neviditelnou“, ale strategickou investicí. Celá obec se bude moci připojit na nově zrekonstruovanou ČOV, dojde ke zlepšení komfortu občanů a celá obec se bude stejně jako nedávno zrekonstruované sítě v Lazci a Orlově moci pyšnit, že je součástí projektu Čistá Litavka. Z hlediska investic se do prosince loňského roku počítalo s odhady, na kolik by taková investice mohla vyjít. Letos v březnu jsme od projektantů dostali finální čísla, která jsou na první pohled skutečně obrovská. Po následném jednání se

Svazkem obcí pro vodovody a kanalizace a po vyhodnocení aktuální situace na stavebním trhu upravila rada města formou revokace původního záměru čísla, která již dávají ekonomický smysl, s ohledem na fakt, že ať tak či tak nás investice do infrastruktury obce nemine. Současná předpokládaná hodnota zakázky se pohybuje kolem částky 130 milionů bez DPH (157 milionů včetně DPH). Je potřeba ještě zmínit, že od této částky bude odečtena dotace ve výši 21 milionů korun a také vodovodní sítě ve výši okolo 19 milionů korun, které vybuduje SVAK.

Souhlasím, že investice do našeho stávajícího městského majetku jsou mimořádně důležité a město takový majetek musí obhospodařovat. Máme zcela konkrétní vizi, zároveň musím zdůraznit, že také odpovědnost, kam se bude investovat. Vycházíme z programového prohlášení před volbami, kdy jsme se přihlásili právě k investicím, které nejsou na první pohled tolik vidět, ale jsou opravdu důležité pro fungování moderního města.

Je zjevné, že při realizaci tak velkých projektů, které naše město čeká, není možné plán

investic na několik let dopředu definovat přesně. Skutečně se jedná o dynamická čísla, kdy naše plány a rozhodnutí ovlivňují zejména nově vypsání dotační tituly, které následně stavbu zlevní, ale zároveň nám dávají možnost realizace a také rozšíření projektů, s nimiž jsme původně nepočítali.

Město Příbram, i díky strategii minulého vedení radnice, se meziročně posunulo z ratingového stupně B– na druhý nejvyšší stupeň B+ v rámci srovnávací analýzy rozpočtového hospodaření. Mezi 44 obcemi obdobné velikosti jsme se umístili na skvělém druhém místě. Naše město je tedy ekonomicky zdravé a vedení radnice společně s politickou reprezentací, ale zejména se všemi svými zaměstnanci, bude i nadále hospodařit a investovat ve prospěch všech občanů Příbrami.

■ **Vladimír Karpíšek**
zastupitel za ANO a 1. místostarosta

Z dětí, které čtou, vyrostou moudří dospělí

Naše společnost se v posledních letech potýká s takovým nešvarem. Děti a mladí lidé špatně chápou psaný text. Díky všem elektronickým vymoženostem se sice perfektně orientují v digitálním světě, ale když se setkají s psaným textem delším, než je holá věta, narazí na těžkosti.

Záběr z autorského čtení. Foto: ZŠ Březové Hory

Děti a mladí nejen že neumí text souvisle přečíst, ale mají problém mu porozumět a pochopit, co oním psaným textem chtěl jeho pisatel říci. Příčina je většinou v útlém dětství. Rodiče si s malými dětmi málo povídají, málo jim předčítají a dokonce se uchylují k takovým pohodlným řešením, jakým je posazení dítěte před obrazovku. Nic proti kresleným pohádkám, pokud jsou dítěti předkládány adekvátně věku a nestráví u nich půl dne, ale kam se asi posune jejich řečová a rozumová výbava? Škola se pak někdy více někdy méně úspěšně pokouší tento deficit dohnat. Daří se jí to? Asi jak kde. Nejdůležitější ze všeho je děti knihou zaujmout a dovedně je motivovat. Hodně tedy záleží na samotných učitelích. Musím uznat, že pedagogům z 1. stupně ZŠ na Březových Horách se to daří.

Jsem autorkou dětské knížky Skřítek Ostružinka. Kniha vyšla v květnu loňského roku a její kmotrou se stala herečka Naďa Konvalinková. Silustrátorkou Janou Smetanovou jsme ji poslaly do světa s přesvědčením, že udělá radost dětem i dospělým. A musím říci, že se nám to daří. Je určena pro předčítání dětem předškolního věku i malým čtenářům. Představujeme ji v mateřských i základních školách, a máme tak zpětnou vazbu přímo od dětí.

Dne 10. dubna tohoto roku jsem byla pozvána na ZŠ Březové Hory v Příbrami. Bylo pro mě velkým překvapením, že knížkou žije v hodinách češtiny téměř celý první stupeň. Prvňáčci mě přivítali zhudebněním úvodní básničky a druháčci zarecitovali svoji vlastní. Knihu jsem téměř nemusela představovat, znala ji většina dětí, a tak se moje návštěva nesla v duchu povídání si o tom, co se jim v knížce nejvíce líbilo, co je zaujalo. Děti krásně reagovaly, měly mno-

ho dotazů k práci spisovatelky i ilustrátorky, líbily se jim obrázky. Mnoho dětí si navíc pořídilo knížku pro sebe domů a odnášelo si ode mě osobní věnování. Já jsem si na oplátku odvážela nejen spoustu obrázků a jiných výtvarných prací, které vystavíme v rámci letní červencové výstavy Skřítků Ostružinky na zámku ve Křtinách, ale i radost z vlastní práce, která má smysl.

Děkuji tímto všem pedagogům, zejména učitelce Šárce Petráskové za to, jak s dětmi s knížkou pracují a jak je motivují nejen ke čtení, ale

i k přemýšlení. Když dětem ukážeme cestu, ony po ní umí jít. Dá to samozřejmě mnoho práce, ale výsledky za to stojí. Z dětí, které čtou, vyrostou moudří dospělí a o to by nám všem mělo jít především.

■ Lenka Junová
autorka

inzerce

ZÁMILOVANÝ
11.5. 10-19
OVÁK
AREÁL NOVÝ RYBNÍK PŘÍBRAM
Zažijte long, rytmus a chutě karibiku

DĚTI HRAJÍ DĚTEM
DEN DĚTÍ NA NOVÁKU
10 - 18
VSTUP ZDARMA
SOBOTA 1.6. 2024

Cestou do staré trampské osady Ztracenka

Naučná stezka Svatojanské proudy začíná u autobusové zastávky v osadě Třebenice, podél zimoviště rekreačních lodí všeho druhu ostře klesá pod slapskou hráz a pokračuje po levém břehu Vltavy ke Štěchovicím, kde po 9 km končí. Jedná se o jednu z vůbec nejatraktivnějších naučných stezek ČR. Sleduje meandry svatojanského kaňonu, někdy vede poklidně kolem původních tramských chat, často usazených na strmém svahu nad či pod trasou, jindy sama šplhá ve skalách.

Naučná stezka Svatojanské proudy.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Naproti vyhlídce Máj, v levostranném meandru, byl terén původně zcela neprůchodný – vysoké skály zde strmě spadají až k vodní hladině. Bylo třeba ve stěnách vyrubat klikatý chodníček, vybavit ho zábradlím, dokonce vyrazit dva krátké tunely. Úžasná práce, patrně spadající do období rozvoje turistiky v počátku 20. století. Stezka byla několikrát zdokonalována a rekonstruována.

Tramské chaty v osadě Ztracenka

Pro cyklisty, malé děti, lidi trpící závratí a za špatného počasí není cesta, zvláště v exponovaných skalních partiích, zrovna bezpečná. Za slušných klimatických podmínek se můžeme těšit na 15 zastavení, jež nás seznámí s místní faunou a flórou, ochranou přírody či geologickou stavbou vltavského kaňonu. Můžeme se něco dozvědět i o voroplavbě, na nástěnce se podívat na historické fotografie, zachycující ničivé povodně či hromadící se ledové kry strhávající původní pobřežní příbytky.

Ztracená naděje či Ztracenka je místo, kde bychom se měli na chvíli zastavit. Jedná se o jednu z nejstarších tramských osad, jejíž počátek je dle osadní kroniky datován do roku 1919. Název prý vznikl podle němé kovbojky The Valley of Lost Hope – Údolí ztracené naděje. Řeka zde pod Mravenčí skálou, na jejímž vrcholu je pietní místo s totemem, vytvořila pláž, kde dodnes funguje osadní plovárna. Úplně původní boudy ovšem ležely pod hladinou pozdějšího jezera, další boudy jsou ladně rozesety na svazích výše.

Na stezce potkáte trampy, od dětí po vousaté starce, někteří s sebou vlečou hudební nástroje – to se chystá tramský koncert. Níže k Mravenčí skále je malé pódium, osada Ztracenka žije

Výlet v kostce

Oblast: Povltaví
GPS start: Třebenice
 49.8248481N, 14.4404247E
Trasa: Třebenice – Štěchovice
mapy.cz/s/kejagofake
Vzdálenost: 9 km
Typ: pouze pro pěší, pro cyklo nevhodné
Náročnost: vyšší
Značení: jako naučná stezka
Zajímavosti: osada Ztracenka

a veselé hlasy se ozvěnou vrací z protilehlého svahu. O víkendu, za bouřlivého mávání a halekání, kolem důstojně propluje mohutný kolesový parník Vltava (délka 53 m, spuštěn v roce 1940, 2013 zapsán jako kulturní památka), který trampům odpovídá hlubokým basem lodní trouby.

■ Jaroslav Hodrment

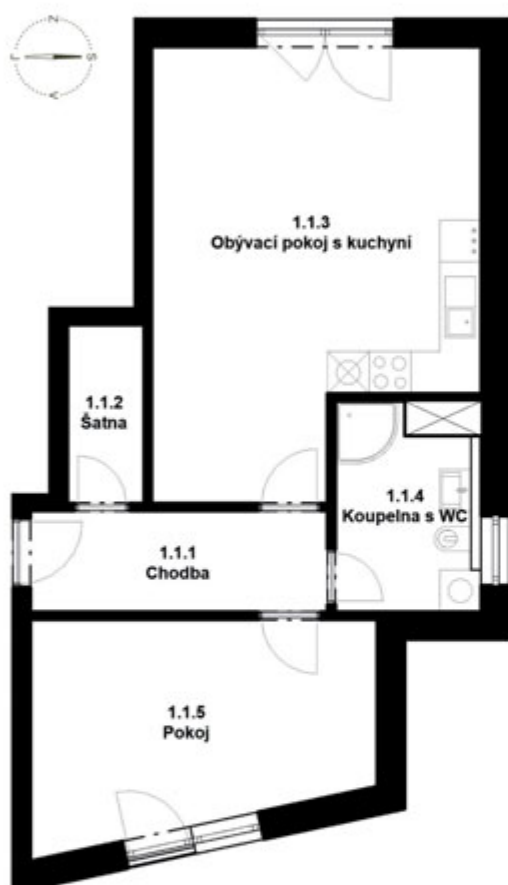

Stavíme nové bydlení v Dobříši!

Cena bytu na dotaz!

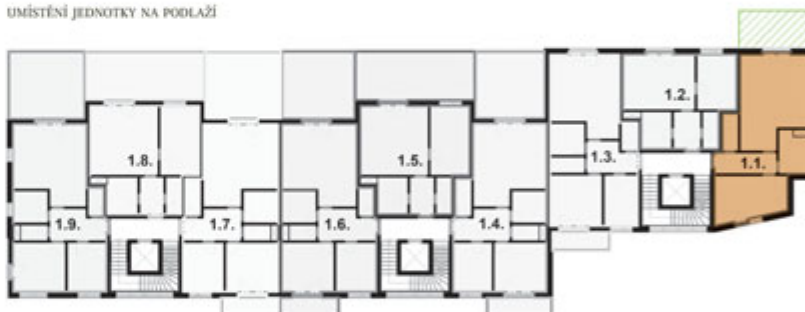
vybíráme
z nabídky

1.1 2+kk | 1. NP | 57,08 m² | zahrádka 16,80 m²

1.1.1	CHODBA	6,21 m ²
1.1.2	ŠATNA	2,83 m ²
1.1.3	OBÝVACÍ POKOJ S KUCHYNÍ	27,77 m ²
1.1.4	KOUPELNA S WC	5,53 m ²
1.1.5	POKOJ	14,74 m ²
CELKEM		57,08 m ²
PODLAHOVÁ PLOCHA DL NV č. 366/2013 Sb.		60,48 m ²
ZAHŘÁDKA		16,80 m ²

UMÍSTĚNÍ JEDNOTKY NA PODLAŽÍ

Podlahová plocha jednotky dle platných právních předpisů (nařízení vlády č. 366/2013 Sb.) znamená celkovou plochu všech místností jednotky a také plochy pod nosnými i nenosnými zdmi, přízdívkami a jádry (zde označené jako svíslé konstrukce). Jedná se o plochu, která je vymezená obvodovými zdmi jednotky. Plochy jednotlivých místností jsou pouze orientační. Vyobrazení zařízení v plánech jednotek (nábytek, kuch. linka, el. spotřebiče atd.) není součástí dodávky. Rozsah dodávky je specifikován ve standardu. Investor si vyhrazuje právo na drobné úpravy.

Investor: Podbrdská stavební, s.r.o., Zdábořská 24, Příbram V - Zdáboř, 261 01 Příbram | IČO: 288 50 343

Prodejce: GENERAL REALITY a.s., Václavské náměstí 64, 110 00 Praha 1 | IČO: 274 30 332 tel.: 212 812 500 | www.general-reality.cz | www.dobrissskyremizek.cz

Výstavba ke dni 10. 3. 2024

Napište si nebo zavolejte
o kompletní nabídku bytů!

+420 739 039 163

www.dobrissskyremizek.cz

**DOBŘÍŠSKÝ
REMÍZEK**

Město Příbram pronajme:

- prostor o celkové výměře asi 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
  - místnost o výměře 22 m² ve 2. nadzemním podlaží budovy č. p. 1, nám. T. G. Masaryka, v Příbrami I, která je součástí pozemku parc. č. 599/1 v k. ú. Příbram;
  - místnost o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
  - prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
  - prostor o celkové výměře 34,50 m² ve 2. nadzemním podlaží vpravo v budově bez č. p. / č. e., která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
  - prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram.
  - prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
  - vývěsní skříňka, umístěnou v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.
- Více informací na úřední desce.
- ### **Město dále nabízí ke krátkodobému nájmu:**
- jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun za akce do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina je zpoplatněna 200 korunami. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.
  - jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185

Více informací na úřední desce.

Město dále nabízí ke krátkodobému nájmu:

- **jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun za akce do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina je zpoplatněna 200 korunami. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.**
- **jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185**

korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku), E: jana.vaskova@pribram.eu, T: 318 402 521.

Začíná další sezona Na hřišti to žije!

Od 2. května začínají pravidelné tréninky Na hřišti to žije! Konají se každý čtvrtek mezi 16.00 a 17.00 až do konce prázdnin. Děti mohou využít venkovních plátek ke sportování se zkušenými trenéry příbramských sportovních klubů.

2. května: hřiště Cihelna (házená, basketbal)
9. května: hřiště Ve Dvoře (fitness, plavání)
16. května: hřiště Ryneček (gymnastika, tenis)
23. května: hřiště Jana Drdy (fotbal, hokej)
30. května: hřiště Cihelna (americký fotbal, cheerleading, atletika, frisbee)

Informujte o sršní asijské

Český svaz včelařský (ČSV) varuje před výskytem sršně asijské, jejíž rozvinutá hnízda byla již vloni potvrzena na území ČR. V tuto chvíli není podle včelařů zcela zřejmé, jak se tomuto druhu bude ve zdejších podmínkách dařit, každopádně svaz vyzývá, aby občané oznamovali výskyt tohoto živočicha. Mohou tak učinit prostřednictvím webu najdijte.cz nebo invaznidruhy.nature.cz. ČSV uvádí, že nepůvodní sršeň je nebezpečná hlavně pro včely a další hmyz. Včasná informace o jejím výskytu umožní rychle reagovat (likvidace hnízda), a tím se omezí její šíření. Sršeň asijská měří přibližně 3 cm (královna), hlava a hrud' jsou více černé, žluté má jen konce nohou. Zadeček je tmavý se dvěma úzkými a jedním širokým žlutooranžovým páskem. Naproti tomu „domácí“ sršeň obecná měří přibližně 4 cm a vzhledově je více oranžovo-žluto-černá. Podrobnosti včetně fotografií jsou na webu vcelarstvi.cz/srsen-asijska.

	OBEZŘET- NOST	1.DÍL TAJENKY	ANEBO (ZAST)		JMÉNO MCBAINA	NÁLEV	ESSÁLEK	4.DÍL TAJENKY		SPZ STRAKO- NIC	STARÁ LOTYŠSKÁ MINCE	RUSKY TENTO	2.DÍL TAJENKY	TEMNO
OSOBNÍ ZAJMENO				CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO					ODLÍT Z HRNCE (HOV.)					
OSLOVENÍ MUŽE				DOMÁCKÝ DAGMAR					PRÝČ					
				FIREMNÍ SYMBOL					ZKRATKA EVROPSKÉ MĚNY					
AFÉLIUM					SAMOSTŘÍL DROŽKÁŘ- SKÁ ZAKÁZKA					ÚZEMÍ V ZAMBII				
MUŽSKÉ JMÉNO (13.11.)						POSTA- VENÍ ZUBŮ					TEPLÁ UŽITKOVÁ VODA (ZKR.)			
						ZVÍŘECÍ CHLUPY					DLOUHÁ CHVÍLE			
INIC. LUKAV- SKÉHO			ZVÝŠENÝ TON				PLANETA					OXID BORNATÝ		
							DOVEDNÉ					KOTOULY		
BÁSNÍKŮV ZÁPOR			ODPAD Z OBILÍ						POPELAŘ- SKÉ AUTO					INDONÉS. SIDLO
			ÚŘAD (ZAST.)											
SPZ OPAVY				ŘADOVÁ ČÍSLOVKA										
				SLOVEN. AFRY						ODHADEM				
POUHÁ					SPZ TRENČÍNŤA						ČÁST MOLEKULY			
					ŘECKÁ PÍSMENA A			ZKR. NAŠÍ TELEVIZE	ČERNÝ PTÁK		KANADSKÉ SOU- OSTROVÍ			
ZN. NÁKLAD- NICH AUT						NÁZEV PÍSMENE E						ZKRATKA NUKLEOVÉ Kyseliny		
						SLOVEN. POLNÍ MÍRA								
	PODE- STYLKA (NÁREČNĚ)	VOLEBNÍ SCHRÁNKA	POBÍDKA				PROUD					BEZVÁ- LEČNÝ STAV		
			VĚNOVATI				HALIT					DRUH OBJEKTIVU		
BEČKA				FÓR				TISKÁŘSKÝ DELNIK						SLEPIČÍ SLABIKA
				PSOVITÁ SELMA				ČÁST PERA						
3 DÍL TAJENKY						ZN. RUBIDIA				CENINA				
						SLOVEN. SE				JEMENSKÁ LET. SPOL.				
STEH						MLÉČNÉ VÝROBKY				TATKA (SLOV.)				
NEOD- BORNÍK						POTŘEBA ORÁČE				SPZ MĚLNÍK				POMŮCKY: TOKA, AMT, LAT, AMAR

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na květen. Tajenka ze zpravodaje 4/2024: Aprílové počasí je nad ženu vrtkavější. Knihu vyhrává Tereza Smolová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pibram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako dvanáctá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121		
20. 5.	16.00	Zasedání ZM Příbram
NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA		
29. 5.	15.00–21.00	Schoolstock 2024
DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ		
4. 5.	8.00–12.00	Farmářské trhy
18. 5.	8.00–12.00	Farmářské trhy s dětskou dílničkou
25. 5.	10.00–18.00	Korzo Obora
NOVÝ RYBNÍK		
10. 5.	16.00	Adraběh
11. 5.	10.00–19.00	Zamilovaný Novák
SVATOHORSKÉ SADY		
1. 5.		Májové líbání v sadech
KOSTEL SV. JAKUBA		
15. 5.	19.00	Slavnostní koncert pěveckých sborů
DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA		
2. 5.	19.00	Symphonic Wind Orchestra Sint Joseph Sittard (HF AD)
6. 5.	19.00	Milionový údržbář
12. 5.	16.00	Šíleně smutná princezna
13. 5.	19.00	4 Tenoři
14. 5.	19.00	Pod sněhem
15. 5.	19.00	Maryša
16. 5.	16.30	Jarní koncert ZŠ 28. října 1
18. 5.	16.00	Nebezpečné vztahy
19. 5.	15.00	S čerty nejsou žádné žerty
22. 5.	19.00	Miniparty s Karlem Šípem
23. 5.	16.00	Válka s mloky
24. 5.	19.00	Špinarka
26. 5.		Divadlo patří dětem
27. 5.	19.00	Jistě, pane ministře
DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA		
16. 5.	19.00	Chvála bláznovství aneb Elling a Kjel Bjarne
22. 5.	19.00	Splašené nůžky
26. 5.		Divadlo patří dětem
DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB		
20. 5.	19.00	Bacha Baby - koncert
21. 5.	19.00	Roadtrip národními parky
29. 5.	19.00	Kavárna U Nulté hodiny s Ivanou Androlovou
DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL		
26. 5.		Divadlo patří dětem
DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO		
2. 5.	19.00	Kaskadér
3. 5.	17.00	Django
3. 5.	20.00	Tarot
4. 5.	16.00	Fantastická parta
4. 5.	19.00	Kaskadér
5. 5.	16.00	Gump – jsme dvojka
9. 5.	19.00	Království Planeta opic
10. 5.	17.00	Prázdniny s Broučkem
10. 5.	20.00	Jedna noc
11. 5.	16.00	Jak zachránit draka
11. 5.	19.00	Království Planeta opic
12. 5.	16.00	Django
14. 5.	16.00	Sladký život
14. 5.	19.00	Medvídek Pú: Krev a med II
16. 5.	19.00	Back to Black
17. 5.	17.00	Garfield ve filmu
17. 5.	20.00	Zakázaná touha
18. 5.	16.00	Garfield ve filmu
18. 5.	19.00	Cizinci: Kapitola 1
19. 5.	16.00	Království Planeta opic
26. 5.		Divadlo patří dětem

HORNICKÉ MUZEUM		
18. 5.		Mezinárodní den muzeí – vstup za 1 Kč
18. 5.		Slavnostní otevření Geoparku Brd a Podbrdská na dole Vojtěch
26. 5.		Botanická exkurze do anglického parku v Dobříši
28. 5.		Výstava: Zkáza domu Jechů: Plzeňská 9 – vernisáž (důl Vojtěch) Výstava potrvá od 29. 5. do 29. 9.
PICHCE		
11. 5.	12.00–17.00	Pár dní k míru aneb Příbramsko v květnu 1945
SVATÁ HORA		
1. 5.	16.00	Vernisáž výstavy fotografií Italia Mia
5. 5.		120 let od úmrtí Antonína Dvořáka
5. 5.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Wolfgang Kogert (A)
12. 5.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Giedre Mrázková
16. 5.		X. krajská soutěž HZS SK v disciplínách TFA – Nejtvrdší hasič přežije
18. 5.		Svatohorský Downtown Příbram 2024
19. 5.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Kateřina Málková
22. 5.	17.30	Příběhy ze svatohorských ambítů – přednáška Věry Smolové
25. 5.		Pouť Matice svatohorské
25. 5.	15.00	Malé filmové exercicie – film Muž na laně
26. 5.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Martin Poruba
WALDORFSKÁ ŠKOLA		
15. 5.	18.00	Smyčkové kvartety v proměnách času. Účinkuje PiKap Quartet, Karlovy Vary
KNIHOVNA JANA DRDY		
1. 5.	11.00	Dvořákova Vysoká. Tematický pochod k Roku české hudby
7. 5.	17.00	Indie – země mandal, barev a paradoxů. Cestovatelské vyprávění B. Černoorské
13. 5.	16.30	Setkání genealogů
14. 5.	9.50	Klub HP: Výlet do Brd po Lesní naučné stezce Klobouček
14. 5.	18.30	Zvědavost na svět. Poetický večer s básnířkou Jitkou Bret Srbovou
23. 5.	8.30	Brain & Breakfast. Inspirativní snídani
27. 5.	18.00	Zapomenutý Afghánistán a fotbal v Saúdské Arábii. Přednáška Matouše Horčíčky (AMO)
28. 5.	17.00	Dějiny umění: Co je grafika. Přednáška Jany Froňkové
28. 5.	8.30 a 10.00	BookStart: Zvířátka v pohybu. Setkání s jógou pro nejmenší
GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA		
Výstavy: Petr Nikl: Můry (do 12. 5.) Andros Foros: Vnitřní dítě (22. 5. - 18. 8.)		
DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE		
11. 5.	8.00–15.00	Šachový turnaj
19. 5.		Burza – airsoft
29. 5.	16.00–18.00	Loučení se školním rokem
1. 6.	9.30–12.00	Pohádkové putování v Lesoparku Litavka
SENIOR POINT PŘÍBRAM		
7. 5.		Vycházka do Lhoty u Příbrami: Japonská zahrada
9. 5.		Výlet do Prahy: Zoologická zahrada
14. 5.		Společná návštěva kina
14. 5.		Turnaj v bowlingu
14. 5.		Výlet: Zámek Dobříš a jeho zahrady
16. 5.		Právní poradna – od 10.00 (nutná registrace)
17. 5.		Senioři v Junioru (společenské odpoledne)

17. 5.		Seniorská akademie
21. 5.		Turnaj v šipkách
23. 5.		Vycházka: KFC – Žežice – Beránky – restaurace U Pletánek
27. 5.		Informační schůzka – od 13.00
28. 5.		Turnaj v bowlingu
29. 5.		Promítání: Hrad Bouzov
FIT SENIOR PŘÍBRAM		
7. 5.	9.30	Makovička (májová)
7. 5.	14.00	Pletačky (nákupní taška, výšivka)
10. 5.	10.00	Zpívání s kytarou
15. 5.	10.00	Malování na obálky
15. 5.	15.00	FotoKlub
15. 5.	16.00	Cyklus „Dlouhověkost“ – pústy
16. 5.	18.00	Podpurná skupina pro pečující
17. 5.	10.00	Taneční terapie
19. 5.	14.00	Toulání Příbramí – Parky a sady
21. 5.	9.30	Makovička – kognitivní trénink
21. 5.	14.00	Pletačky (dokončení tašky)
22. 5.	10.00	Pánský klub – potlach
22. 5.	15.00	Šachový klub
23. 5.	16.00	Přednáška – Pánský pohybový aparát
24. 5.	10.00	Zpívání s kytarou
29. 5.	10.00	Přednáška – Marketingové telefonáty, e-recepty
29. 5.	15.00	Šachový klub
31. 5.	10.00	Taneční terapie
CENTRUM PRO NESLYŠÍCÍ A NEDOSLYCHAVÉ, ŽEŽICKÁ 193		
22. 5.	10.00	Nedoslychavost a jak si s ní poradit
	10.45	Poradenský den týkající se kompenzačních pomůcek
WALDORFSKÁ ŠKOLA PŘÍBRAM		
29. 5.	17.00	Vliv digitálních technologií na lidský mozek – přednáška Martina Jana Stránského
KLUB ZDRAVÍ		
15. 5.	17.30	Láska a vztahy budují zdraví, aneb Štěstí začíná uvnitř – přednáška
JUNIOR KLUB		
5. 5.	17.00	Minidisco
15. 5.	17.00	Do divočiny s Lukášem Langmajerem – přednáška
17. 5.	14.00	Senioři v Junioru
25. 5.	19.30	Junior open air
PB BOWLING KLUB		
18. 5.		Koncert kapely 008 + hostů
LESOPARK LITAVKA		
8. 5.		Medvědí stezka – sportovní akce
STADION NA LITAVCE		
3. 5.	17.00	FK Příbram – FC Zbrojovka Brno
11. 5.	17.00	FK Příbram – FC Vysočina Jihlava
25. 5.	17.00	FK Příbram – MFK Vyškov
AMERICKÝ FOTBAL – HRŠTĚ SK SPARTAK		
18. 5.		Příbram Bobcats – Třinec Sharks
25. 5.		Příbram Bobcats – Brno Alligators
BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR 2024		
11. 5.		Energion běh
19. 5.		Brdská 12 + Brdská 25
25. 5.		Tuháčkův běh
26. 5.		Zahořanská 10
ZÁPISY DO MŠ		
2. 5.	10.00–16.00	Zápisy do všech MŠ kromě Waldorfské MŠ
2. 5.	15.00–18.00	Zápis do Waldorfské MŠ
ZÁPISY DO ZUŠ		
13., 14. a 16. 5.		ZUŠ, nám. T. G. Masaryka 155
13.–17. 5.		ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram

TRIOLA

SINCE 1919

Lingerie

Pražská 130, Příbram

Bala

POTRAVINY

Gen. R. Tesaříka 353, Příbram
(u Nemocnice)

OTEVŘENO
24/7

**NOVĚ OTEVŘENÁ
AUTOMATICKÁ NONSTOP PRODEJNA**

**Otevíráme v Příbrami novou prodejnu
s možností nákupu 24/7!**

Mimo běžnou pracovní dobu je vstup
do prodejny možný **NONSTOP** přes
aplikaci **DoKapsy** od ČSOB,
platba je možná pouze kartou.
Účet u ČSOB není nutný.

QR KÓD PRO
STAŽENÍ APLIKACE
DoKapsy od ČSOB

